

T.C

NIĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI

MÜZİK EĞİTİMİ BİLİM DALI

**MÜZİK EĞİTİMİ ANABİLİM DALI'NDA ÖĞRENİM GÖREN
ÖĞRENCİLERİN MÜZİK DİNLEME VE ÇALMA
ALİŞKANLIKLARININ İNCELENMESİ**

(Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Örneği)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan

Bahar DEMİRCİ

Niğde

Ekim, 2019

T.C
NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
MÜZİK EĞİTİMİ BİLİM DALI

MÜZİK EĞİTİMİ ANABİLİM DALI'NDA ÖĞRENİM GÖREN
ÖĞRENCİLERİN MÜZİK DİNLEME VE ÇALMA
ALİŞKANLIKLARININ İNCELENMESİ
(Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Örneği)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Bahar DEMİRCİ

Danışman: Dr. Öğretim Üyesi Aysun Rabia HAMZAOĞLU BİRER

Niğde
Ekim, 2019

YEMİN METNİ

Yüksek lisans tezi olarak sunduğum “Müzik Eğitimi Anabilim Dalı’nda Öğrenim Gören Öğrencilerin Müzik Dinleme Ve Çalma Alışkanlıklarının İncelenmesi” başlıklı bu çalışmamın, bilimsel ve akademik kurallar çerçevesinde, tez yazım kılavuzuna uygun olarak tarafımdan yazıldığını, yararlandığım çalışmaların tamamının kaynaklarda gösterildiğini ve çalışmamın içinde kullanılan her yerde atıf yapıldığını belirtir ve onurumla doğrularım. 25.10.2019

Bahar DEMİRCİ

ONAY SAYFASI

Dr. Öğr. Üyesi Aysun Rabia HAMZAOĞLU BİRER danışmanlığında Bahar DEMİRCİ tarafından hazırlanan “Müzik Eğitimi Anabilim Dalı’nda Öğrenim Gören Öğrencilerin Müzik Dinleme ve Çalma Alışkanlıklarının İncelenmesi (Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Örneği)” adlı bu çalışma jürimiz tarafından Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

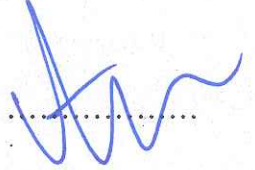
25 / 10/ 2019

JÜRİ :

Danışman : Dr. Öğretim Üyesi Aysun Rabia
HAMZAOĞLU BİRER

Üye : Dr. Öğretim Üyesi Çiğdem Eda ANGI

Üye : Dr. Öğretim Üyesi Türker EROL

ONAY :

Bu tezin kabulü Enstitü Yönetim Kurulu’nun ..... Tarih ve ..... sayılı kararı ile onaylanmıştır.

ÖZET

MÜZİK EĞİTİMİ ANABİLİM DALI'NDA ÖĞRENİM GÖREN ÖĞRENCİLERİN MÜZİK DİNLEME VE ÇALMA ALİŞKANLIKLARININ İNCELENMESİ (Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Örneği)

Demirci, Bahar

Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı, Müzik Eğitimi Bilim Dalı

Tez Danışmanı: Dr. Öğretim Üyesi Aysun Rabia HAMZAOĞLU BİRER

Ekim, 2019, 57 Sayfa

Bu çalışmanın amacı; Eğitim Fakültelerinin Müzik Eğitimi Anabilim Dalı'nda öğrenim gören öğrencilerin, belirlenen değişkenlere göre müzik dinleme ve çalma alışkanlıklarının incelenmesidir. Araştırma nicel araştırma yöntemi ile yapılmıştır. Araştırmanın amacına ulaşabilmesi için uzman görüşleri alınarak öğrencilerin görüşlerini almaya yönelik anket formu hazırlanmış olup, yapılan istatistikler sonunda elde edilen bulgular tablolaştırılarak yorumlanmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu, Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı'nda öğrenim gören, 1. 2. 3. 4. sınıf öğrencileri olmak üzere toplam 102 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmada elde edilen veriler doğrultusunda, öğrencilerin dinledikleri müzik türleri ve çalgıları ile çaldıkları müzik türleri arasında paralel bir ilişki olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sanat, Müzik, Müzik Eğitimi, Çalgı Eğitimi, Müzik Beğenisi, Müzik Dinleme, Müzik Türleri, Müzik Dinleme ve Çalma.

ABSTRACT

A RESEARCH OF MUSIC LISTENING AND PLAYING HABITS OF THE STUDENTS STUDYING AT MUSIC EDUCATION PROGRAMME

(The Sample of Niğde Ömer Halisdemir University)

Demirci, Bahar

The Department of Fine Arts Education, Music Education Programme

Thesis Adviser : Assist. Prof.Dr.Aysun Rabia HAMZAOĞLU BİRER

October, 2019, 57 Pages

The purpose of the study was to determine the listening and playing habits of the students studying at the Music Education Department of the Faculties of Education according to the variables determined. The quantitative research method was employed in the study. To attain the target of the study, expert opinion was received, questionnaire forms were prepared to receive the students' opinion, and the results obtained through statistics were transferred to the tables and interpreted. The research group of the study was comprised of 102 students in total from 1st, 2nd, 3rd and 4th grades in the programme of Music Education at Niğde Ömer Halisdemir University. According to the data obtained in the study, the music genres the students listened to are found to be directly related to the music genres they play with their instruments.

Keywords: Art, Music, Music Education, Instrument Education, Music Taste, Music Listening, Music Genres, Music Listening and Playing.

ÖNSÖZ

Bu tezin her aşamasında akademik bilgilerini benden esirgemeyerek, çalışmalarım boyunca bana verdiği destek ve çok değerli katkılarından dolayı değerli hocam, danışmanım Dr. Öğretim Üyesi Aysun Rabia HAMZAOĞLU BİRER'e,

Bu süreçte bilgilerini esirgmeden bize destek veren Arş. Gör. Merve SOYCAN hocama,

Mesleki müzik eğitimim süresince üzerimde emeği olan tüm öğretmenlerime ve lisans hocalarıma ve anket çalışmasına katılan öğrenci arkadaşlarıma ayrı ayrı teşekkürlerimi sunarım.

Sonsuz desteği ile her zaman ve her konuda yardımcı olan aileme, minik kızım Asya Duru'ya ve eşim Muzaffer DEMİRCİ'ye teşekkürlerimi sunmaktan mutluluk duyarım.

Ekim, 2019

Bahar DEMİRCİ

İÇİNDEKİLER

ÖZET	i
ABSTRACT.....	ii
ÖNSÖZ	iii
İÇİNDEKİLER.....	iv
TABLolar LİSTESİ.....	vi

I. BÖLÜM

GİRİŞ.....	1
1.1. Sanat ve Müzik.....	1
1.2. Müzik Eğitimi.....	4
1.3. Müzik ve Kültür.....	6
1.4. Müzik Türleri.....	8
1.4.1. Klasik Batı Müziği	9
1.4.2. Türk Sanat Müziği	13
1.4.3. Türk Halk Müziği	13
1.4.4. Arabesk Müzik	14
1.4.5. Pop Müzik	15
1.4.6. Jazz	16
1.4.7. Rock Müzik	17
1.4.8. Rap/Hiphop Müzik	17
1.5. Çalgı Eğitimi.....	18
1.6. Müzik Beğenisi Ve Tercihi.....	20
1.7. Problem Durumu	25
1.8. Araştırmanın Amacı	26
1.9. Araştırmanın Önemi.....	26
1.10. Araştırmanın Sınırlılıkları	26
1.11. Varsayımlar	26

II. BÖLÜM

İLGİLİ ALAN YAZIN	27
-------------------------	----

III. BÖLÜM

YÖNTEM	29
--------------	----

3.1. Araştırmanın Modeli	29
--------------------------------	----

3.2. Araştırmanın Çalışma Grubu.....	29
--------------------------------------	----

3.3. Veri Toplama Teknikleri.....	30
-----------------------------------	----

3.4. Verilerin Analizi.....	30
-----------------------------	----

IV. BÖLÜM

BULGULAR VE YORUMLAR	31
----------------------------	----

4.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar.....	31
---	----

4.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar	35
---	----

4.3. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar	36
---	----

4.4. Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar.....	38
--	----

4.5. Beşinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar.....	39
---	----

V. BÖLÜM

SONUÇ VE ÖNERİLER.....	42
------------------------	----

5.1. Sonuçlar	42
---------------------	----

5.1.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Sonuçlar.....	42
---	----

5.1.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Sonuçlar	43
---	----

5.1.3. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Sonuçlar	43
---	----

5.1.4. Dördüncü Alt Probleme İlişkin Sonuçlar.....	44
--	----

5.1.5. Beşinci Alt Probleme İlişkin Sonuçlar.....	44
---	----

5.2. Öneriler	45
---------------------	----

KAYNAKÇA.....	46
---------------	----

EKLER	51
-------------	----

ÖZGEÇMİŞ	57
----------------	----

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1. Öğrencilerin Sınıflarına Göre Dağılımı	29
Tablo 2. Öğrencilerin Cinsiyete Göre Dağılımı	30
Tablo 3. Öğrencilerin Mezun Oldukları Lise Türüne Göre Dağılımı	31
Tablo 4. Güzel Sanatlar Lisesi Mezunu Olan Öğrencilerin Alan Çalgısına ve Cinsiyete Göre Dağılımı	31
Tablo 5. Güzel Sanatlar Lisesinden Mezun Olan Öğrencilerin Sınıf ve Alan Çalgısına Göre Dağılımı	32
Tablo 6. Öğrencilerin Lisans Eğitimindeki Alan Çalgısına ve Cinsiyete Göre Dağılımı	32
Tablo 7. Öğrencilerin Lisans Eğitimindeki Sınıf ve Alan Çalgısına Göre Dağılımı	33
Tablo 8. Öğrencilerin Alan Çalgısını Nasıl Seçtiklerine ve Cinsiyete İlişkin Görüşlerin Dağılımı	33
Tablo 9. Öğrencilerin Çalgısını Ne Sıklıkla Çalıştığına ve Cinsiyete İlişkin Görüşlerin Dağılımı	34
Tablo 10. Öğrencilerin Çalgısını Ne Sıklıkla Çalıştığına İlişkin Görüşlerin Sınıf Düzeyine Göre Dağılımı	34
Tablo 11. Öğrencilerin Alan Çalgısı ve Çaldıkları Müzik Türü Arasındaki İlişkiye Göre Dağılımı	35
Tablo 12. Öğrencilerin Alan Çalgısı ile Dinledikleri Müzik Türü Arasındaki İlişkiyi Göre Dağılımı	36
Tablo 13. Öğrencilerin Lisans Eğitimine Başlamadan Önce Dinledikleri Müzik Türü ile Alan Çalgısı Arasındaki İlişkiye Göre Dağılımı.....	38
Tablo 14. Öğrencilerin Dinledikleri Müzik Türü ve Alan Çalgısı ile Çaldıkları Müzik Türü Arasındaki İlişkiye Göre Dağılımı	39

BÖLÜM I

GİRİŞ

1.1. Sanat ve Müzik

Sanat, insan hayatında vazgeçilmez bir unsurdur. Sanat; insanların kendini ifade edebildiği, yaratıcılığını, hayal gücünü ortaya çıkarabildiği en güçlü yoldur. İnsanların duygularını harekete geçiren, algı ve anlama sürecini ortaya çıkaran, güçlü ve evrensel bir dildir. İnsan yeteneğinin, yaratıcılık ile birleşmesi sanat aracılığıyla gerçekleşebilir.

Uçan (2005: 16)'a göre sanat; sanat arayışında gerekli olan bazı durumların, duygu, düşünce, tasarım, izlenim, olgu ve olayları, belirlenen amaç ve yöntemle, belli bir güzellik anlayışı ile birleştirerek, sesler ve estetik ile uyumlu bir yapıda işleyen ve anlatan bir bütündür. Bu bütün, hem ürün hem de süreçtir. Süreç ve ürünü birbirinden ayırmak zordur.

Sanat arayışı içerisinde, insanlar güzeli oluşturmada, sanatsal faaliyetlerini ortaya koymada, sanat eğitimi sürecine gereksinim duyabilmektedirler. Burada sözü edilen sanat eğitimi süreci Uçan (2005: 242)'a göre; "İnsanlara kendi yaşantıları yoluyla amaçlı ve yöntemli olarak belirli sanatsal davranışlar kazandırma ya da insanların sanatsal davranışlarını kendi yaşantıları yoluyla, amaçlı ve yöntemli olarak değiştirme, dönüştürme, geliştirme ve yetkinleştirme sürecidir." İnsanoğlunun eğitim ihtiyacı çok yönlü ve çeşitlidir. Bu ihtiyaçlardan birisi de sanat eğitimidir. Sanat eğitiminin (spor, bilim, felsefe) vb. eğitimlerden ayrı tutulması düşünülemez. Bireylerin sanat eğitimi sürecinde değişen davranışları, toplumu ve insanlığı geliştirirken insanlık ve toplumdaki değişme de bireyleri etkiler ve geliştirir.

Sanat; geçmişten günümüze uzanan, kültürel değerleri yansıtan, insanların duygu ve düşüncelerini, güzeli, çirkinini, üzüntüyü, kederi, acıyı, sevinci, neşeyi ifade etme yoludur. Bunu ifade edebilmek için günümüze kadar süregelen kültürel, toplumsal ve sanatsal değerlerin ne kadar önemli olduğunun bilincinde olmak gerekmektedir (Konak vd., 2018: 50).

Tolstoy'a göre sanat, "Özünde sanatçı denen kişinin, belirli göstergeler aracılığıyla, yaşamış olduğu duyguları bilinçli olarak başkalarına aktarmasıdır. Başkaları da bu duygulardan etkilenir ve bunları yaşantılar." demiştir (Büyükdüvenci, 2006: 48) . İnsan; dünyanın neresinde olursa olsun, neresinde yaşarsa yaşasın, sosyal yaşantısına renk ve heyecan katmak için sanata ihtiyaç duyabilir. Bu sebeple sanatın insan hayatında önemli bir yer tuttuğu düşünülebilir. İnsan, hayatına kattığı renklerle kişisel dünyasında ifade etmek istediği duygu, düşünce vb. isteklerini sanat aracılığı ile yerine getirebilmesi, sanatın önemini daha da ön plana çıkarmaktadır.

İnsan yaşamında, sanatın çok çeşitli işlevleri vardır. Bu işlevler; bireysel, toplumsal, kültürel, ekonomik vb. nitelikleri içinde barındırır. Bu sebeple insan yaşamında sanatın vazgeçilmez yeri ve önemi, hem kullanışlı hem de çok önemli bir olgu haline gelmiştir (Uçan, 1995: 124). Sanat eğitimi sürecinde olması gereken en önemli özelliklerden birisi, yaratıcı ve üretici olmaktır. Sürecin sağlıklı yürümesi için insanın, yaratıcılığını özgür bırakmak gerekmektedir (Konak vd., 2018: 50). Lowenfeld, sanatsal yaratıcılık sürecinin okuyarak değil; uygulamalarla, çeşitli çalışmalarla ortaya çıkarılması ile geliştirilebileceğini düşünmektedir (Erbay, 1997; akt. Konak vd., 2018: 50).

İnsanlık tarihinin başlangıcından beri insanlar kendilerini ifade edebilmek için çeşitli araçlara ihtiyaç duymuş ve bu şekilde yaratıcılıklarını kullanmışlardır. (Uçan, 1994: 70)' nın da ifade ettiği gibi, sanat ve insan arasında köklü bir bağ vardır. Sanatın var olduğu yerde insan, insanın yaşadığı yerde ise sanat vardır.

İnsanlık ve sanatın tarihi yaşittir. Müzik ise sanat dallarının belki de en eskisi, insan ve toplumla en iç içe olanıdır. İlkçağ düşünürleri, müziğin temelini içinde yaşadığımız evrenin doğal ritmik düzenine ve uyumuna bağlamışlardır. Ay, Güneş, gezegenler, gece-gündüz, mevsimler, her biri belli bir ritim içinde devinen, belli bir uyum sergileyen nesnelere ve olaylardır. Ayrıca insan bedeninin yapısı, işleyişi de müzikteki gibi ritim ve uyum öğelerini taşır (İlyasoğlu, 2013: 13).

Bilim, teknik ve sanat toplum yapısının ve insan yaşamının en gerekli öğeleridir. Bilim, teknik ve sanat birlikte işlediği durumlarda ve bu öğelerden yeterince yararlanıldığı durumlarda, insan yaşamındaki eksiklik ve yetersizlikler giderilebilir. Sanat dallarının içinde insan ruhu üzerinde duygu ve düşüncelerini ifade

etmesini sağlayan, bu duygular üzerinde en derin etkiyi bırakan sanatın müzik olduğu kabul edilmektedir (Biber Öz, 2001: 102).

Uçan (1997: 10) müziği “Duygu, düşünce, tasarım ve izlenimleri belli bir amaç ve yöntemle, belirli bir güzellik anlayışına göre birleştirilmiş seslerle işleyip anlatan estetik bir bütündür.” şeklinde ifade etmiştir.

"Müzik, sanat dallarından biri olmakla birlikte, bireyin kendini ve becerilerini geliştirmesi için bir araçtır." Müzik; bireyin akademik, kültürel ve sosyal yaşamı süresince içinde bulunduğu birçok alanda daha başarılı olmasını ve kendine olan güvenin artmasında önemli rol oynamaktadır. Lehr (1998)'e göre; müzik, öğrenciye sadece başarılı olma konusunda değil, öğrencinin gelişimini başka alanların yapamayacağı kadar da destekler" (Özmenteş, 2005: 90).

Müzik, oluştuğu ilk çağlardan bu yana yüzyıllar içinde değişerek, o zamanın ihtiyaçlarından süregelen zamana göre, insanların oluşturduğu kültürel ve toplumsal özelliklere göre değişmiş, gelişmiş ve günümüze dek zenginleşerek varlığını sürdürmüştür. Müzik, duygu ve düşünceleri ifade etmek için bireylerin yaşamında vazgeçilmez bir güce sahiptir (Angı, 2013: 61).

Müzik, toplumsal ve kültürel yaşamın dayandığı ilkelere ve gidişata göre yön göstermek durumundadır. Bu sebeple toplumların yaşadığı dalgalanmalar müziğe de yansımaktadır. Müzik, bazı ortamlarda çeşitli amaçlarla da kullanılabilir. Bu ortamlarda olumlu ya da olumsuz, insan yaşamını büyük şekilde etkilemektedir (Uslu, 2013: 198). Müzik, insanların yaşadığı döneme, o zamanın ihtiyaçlarına göre ve kişiden kişiye göre de değişiklik gösterebilir. Uçan (2005: 9)'a göre müzik; insan hayatının, yaşantısının her döneminde yer alan ve vazgeçilemeyen bir olgudur.

Müzik, çeşitli toplumların, farklı kültürlerin kendilerini ifade etme aracı olarak kullanılır. İnsanların kendi kültürlerini, kimliklerini yaşatmak için kullandıkları araçlardan biri müziktir. İnsan biyolojisine yakın olan davranışlar tüm dünyada, farklı kültürlerde evrensel davranışlar olarak kabul edilmektedir. Müzik, tam olarak bu evrensel olguyu karşılamaktadır (Özmenteş, 2005: 89-98).

Hallam (2001)'a göre müzik, bireysel olarak duygu durumlarının ifade ediliŖi, duyguları etkileyen, aynı zamanda iyileŖtirme gücü de olan bir terapi aracıdır. Müzik, bireysel ya da toplu olarak müzikle uęraŖan bireylere kendilerini geliŖtirmeleri için olanak ve duygusal tatmin sağlar (akt.ÖzmenteŖ, 2005: 91). Müzik, bireye birçok Ŗekilde deneyim kazandırabilmektedir. Bu deneyimler; dinleme, çalma, söyleme gibi bireysel etkinliklerin yanı sıra, toplum içinde de kullanılan ve zaman zaman ihtiyaç duyulan bir iletiŖim ve paylaŖım aracıdır.

Toplumsal ve kültürel bir organizma olan insan, var olduğu çağlardan beri algıladığı sesleri çözümleyip deęerlendirmiŖ ve giderek sesleri bir anlatım biçimine dnŖtrmŖtir (Say, 2000: 17).

İnsan yaŖamının her döneminde müziğe oldukça ihtiyaç duyulmaktadır. Bu sebeple müziğin insan yaŖamındaki yeri ve önemi oldukça büyüktür. Bu önem ise sanatın bireysel ve toplumsal yaŖamda gerek duyulan iŖlevlerinden kaynaklanmaktadır (Uçan, 1997: 14). Sanatın müzikle i içe olduğu gibi bu süreçte müzik eğitimine de ihtiyaç duyulduğu dŖnlebilir.

1.2. Müzik Eğitimi

Müzik eğitimi; bireyin yaŖamında, doğumundan itibaren var olan, ilerleyen süreçte geliŖtirilmeye açık olan ve müziksel anlamda davranıŖ kazandırma sürecidir. Bu süreçte bireyin, müziksel ve toplumsal yaŖantısından yola çıkararak düzenlenen planlar doğrultusunda istenen hedeflere ulaŖılır. Müzik eğitimi aracılığıyla bireyin çevresi, özellikle de müziksel çevresi ile iletiŖiminin daha sağlıklı, verimli, etkili ve birey için faydalı olması beklenmektedir (Uçan. 2018: 11). Müzik eğitimi, öğrencinin müziksel yeteneğini geliŖtirip zenginleŖtirmeli, öğrencileri hep aynı müzikleri çalma ve dinleme alışkanlıklarından kurtarmalıdır (Sak, 1997: 3).

Müzik eğitimi; bireyin ve toplumun sanatsal gereksinimlerini, yeteneğini ve ihtiyaç duyduğu müziksel yaŖamını, gerektiği kadar verimli kılmayı ve bireyin toplum hayatında oldukça mutlu olmasına katkıda bulunmayı amaç edinir. Bireyin içinde bulunduğu ve hayatını devam ettirdiği toplumda yaratıcı, bilinçli ve bu bilinçle davranmasında müzik eğitiminin yeri oldukça önemlidir (Uçan, 1993: 116).

Müzik eğitimi, bireyin farklı düşünme, problem çözümüne odaklanma ve bu amaçlara yönelik diğer alanlarla bağlantı kurabilme gibi kişisel becerilerin gelişimini büyük ölçüde destekler. Matematiksel işlemler ve soyut kavramlar müzik eğitimi içeriğine göre uygulandığı zaman birey, kavramlar arasında daha hızlı bir ilişki kurabilir. Bilinçli bir müzik eğitimi, bireyin yaratıcı özelliğini geliştirmenin yanında müzik yeteneğinin de gelişmesinde büyük rol oynamaktadır. Müzik eğitiminin amaçları içerisinde bireyin zekâsını, yaratıcılığını ve yeteneğini en üst düzeyde geliştirmek yer almaktadır (Şendurur ve Akgül Barış, 2002: 167). Müzik eğitimi, bireyin yeteneğini olduğundan daha da fazla gelişmesi için önemli bir süreçtir. Bu sürecin sağlıklı ilerlemesi bireyin yeteneğini geliştirirken müzik beğenilerini de geliştirebilir.

Özmenteş (2005: 93), müzik eğitimi sayesinde, bireylerin kendilerini ifade edebildiğini, yaratıcılıklarının geliştiğini, ritmik yeteneklerinin ve estetik duygularının ortaya çıktığını, bunun yanısıra kültürel birikimlerinin, bilişsel düşünme ve sosyal becerilerinin de geliştiğini belirtmiştir. Hodges (2000), müziğin ve müzik eğitiminin, insan beyninde gerçekleşme sürecine ilişkin nöromüzikal alanda yapılan çalışmaların ortaya çıkardığı önermeleri açıklamaktadır.

Bu önermeler:

- İnsan beyni müziğe tepkide bulunma ve katılma yeteneğine sahiptir.
- Beynin müziksel işlevleri doğumla birlikte başlar ve yaşam boyu devam eder.
- Erken yaşta başlayan ve devam eden müzik eğitimi beyin müziksel işlevlerinin düzenlenmesine katkıda bulunur.
- Beynin müziksel işlevleri beyinde geniş bir alana yayılmış kapsamlı bir sinir sisteminden oluşmakta olduğunu belirtmiştir (akt.Özmenteş, 2005: 92).

Müzik eğitimi; bireyin ve toplumun müziksel yaşamında ihtiyaç duyduğu gereksinimlerini karşılamayı, sanatsal yaratıcılığını ortaya çıkarmasını, müziksel yaşamını daha etkili ve aktif hale getirerek insanın mutlu olmasına katkı sağlamakta ve bireyin yaşadığı toplumsal çevrede daha sağlıklı ve bilinçli davranışlar sergilemesinde de etkili olmaktadır (Uçan, 1993: 116).

Günümüzde müzik eğitimi, bireyin tüm gelişim alanlarına, kişilik gelişimine, sosyal anlamda toplum içinde iletişim kurmasına katkıda bulunmakta ve bu görüş giderek kabul görmektedir. Müzik eğitimi insanın toplum içinde, yakın çevresi ile

kolayca iletişim kurabilmesinde, müziği bilinçli üretmesinde ve tüketmesinde de oldukça etkili bir unsurdur (Özen, 2004: 58).

Müzik eğitimi verilirken öğretmenler eğitimin tüm boyutlarını, kişilik gelişimlerini, sosyal ve duygusal anlamda bireyin gelişimi üzerindeki etkilerini de değerlendirirler (Çilden, 2001: 31). Müziğin toplumsal işlevleri arasında kültürün de önemli yeri olduğu söylenebilir. Kültür, bireylerin sosyal yaşantısı üzerinde etkisi olduğu gibi bu durum, müzik eğitim sürecinde ve müzik beğenilerinin değişmesinde ve gelişmesinde de etkili olabilir.

1.3. Müzik ve Kültür

Kültür, toplumun bir parçasıdır. Toplum içinde yaşayan bireyler, doğumundan itibaren sosyal yaşantısı içinde süregelen gelenek, göreneklerini vb. yaşayış şekillerini kültür aracılığı ile öğrenmekte ve biçimlendirmektedir. Bu sebeple kültür doğuştan gelen bir özellik değil sonradan kazanılan ve öğrenerek gelişen bir özelliktir (Özkan, 2006: 30).

Kültürün içinde bulundurduğu en önemli unsurlardan biri de müziktir. Türk müziği, oldukça geniş bir coğrafyaya yayılmış ve o bölgenin kültürüne göre şekillenerek gelişimini sürdürmüş, zenginleşmiştir. Günümüzde müzik; gelişen ve zamanın değişen şartlarında her kesimin, toplumun günlük yaşam içerisinde faydalandığı, ihtiyaç duyduğu bir unsur olmuştur (Çiftçi, 2010: 150).

Müzik kültürü; toplum içerisinde var olan insanoğlunun yaşam süreci içerisinde kazanmış olduğu bilgi birikimi, yetenek, tutum, beceri vb. davranışların yanı sıra müzik kültüründe gerekli olan gelenek, görenek, yaşayış biçimi gibi çeşitli durumları da kapsayan bir bütündür (Günay, 2006: 99).

Bireyin ve kültürel yaşamın önemli bir parçası olan müzik, yaşam süreci boyunca insan hayatının her anında yer almaktadır. Bu sebeple insanlar sevinç, üzüntü ve acılarını ifade ederken bile müzikten yararlanabilmektedirler. İlyasoğlu (2009: 13), ilk insanların doğayı tanırken yaptıkları taklitler, çıkardıkları sesler, kendi sesini doğadaki seslere benzetmesi, müziği fark etmelerinde ve ezgileri ortaya çıkarmalarında yapılan ilk adımlar olmuştur. Böylece insanlar doğayı taklit ederken

sevinçlerini, üzüntülerini, acılarını vb. duygularını ifade etmek için müziği kullanmaya başlamışlardır.

Müzik insan hayatının önemli bir parçasıdır. Arkeolojik kayıtlara bakıldığında müzik uzun zamandır bizimledir. Her kültürde anneler bebeklerine şarkı söylemiştir. Müzik, yenidoğan bebeklerin ilk tecrübesi olmuştur. Menon ve Levitin'in araştırmasına göre; müzik duyguların dinamik şeklini temsil eder ve duyguları aktarmanın temel esasının müzik olduğu düşünülür. Birçok insan bu yüzden müzik dinlemekle vakit geçirdiğini bildirmiştir (Menon ve Levitin, 2005: 175).

Müziği insan yaşamından ve toplumun varolan duygularından ayrı tutmak pek mümkün olmayabilir. Çünkü müziği, ezgileri insanoğlu keşfetmiş ve yaşadıkları duygu sürecini müzikle ifade etmişlerdir. Öner (2012: 11)'e göre müzik, insanlık tarihinde belli süreçlerden geçmiş en eski zamanlara uzanan kültürel bir değerdir. İnsanoğlunun gerek duyduğu tüm dönemlerde var olmuş; düşünce, duygu, sanat, edebiyat, resim ve birçok alanda var olmayı sürdürmüş ve sürdürmektedir.

Leisuk (2005: 174), "Geçmişteki müzik ve etkileri teorileri, müzik dinleyen bireylerin verdikleri temel etkileyici tepkilerin altını çizer." Günümüz teorileri geçmişteki teorilerin üstüne kuruludur ve nihayet müzik dinlemenin, iş bağlamı içerisinde daha geniş bir pencereden bakmamızı sağlar.

Müzik, ait olduğu toplumların kültürlerini işitsel bir yolla yaşamımıza aktarmaktadır. Kurallar dahilinde veya kuralsızca ortaya çıksa da, toplumun ve kültürün sahip olduğu özellikleri yansıtmaktadır. Atatürk "Yüksek bir insan topluluğu olan Türk ulusunun tarihi bir niteliği de güzel sanatları sevmek ve onda yükselmektir" diyerek Türk ulusunun sanat ve kültür ile olan ilişkisini vurgulamıştır (Uçan, 1996, akt. Öner, 2012: 11). Kaplan (2005) ise, müziğin kültürel tarafını şu cümlelerle anlatmıştır; "Müzik, belli bir kültür içinde yer alan sosyal bir olaydır. Üreten ve dinleyen, o kültür içindeki insanlardır. Besteler, o kültürdeki insanların davranışlarının yansımasıdır" (akt. Öner, 2012: 11).

Çağımızda hızla gelişen teknoloji ve popüler kültür, müzikte de etkilerini göstermektedir. Toplum ve özellikle gençleri yoğun biçimde etkileyen bir eğlence aracı olan müzik, sektör olarak birçok kişiye geçim kaynağı olmakta ve ekonomiyi büyük ölçüde etkilemektedir (Özmenteş, 2005: 91).

Eski zamanlardan bu zamana kadar bildiğimiz ya da bilmediğimiz birçok müzik türü vardır. Bu müzik türlerinin bazıları toplumların içinde bulunduğu durumları en doğru şekilde ifade ederken, insanların anlatmak istediklerini dile getirebilmesi için bir ayna görevi görmekte iken bazı müzik türleri de sadece maddi kaygılar sonucunda ortaya çıkmışlardır (Angı, 2013: 62).

1.4. Müzik Türleri

Toplum içinde insanlar, her türlü duygusunu müzik ile ifade ederken kulaktan kulağa, içinde bulunduğumuz zamanın özellikleri ve teknolojisi ile geçmişten günümüze hatta geleceğe aktarılabilir. Toplumlar, müziği eski çağlardan beri her türlü duygusal, sosyal, siyasi vb. istekleri doğrultusunda kullanabilmiştir (Angı, 2013: 62).

Müzik kendine özgü türleri ile kültürel ve sosyal yaşamın yanında eğitim sürecini de etkileyen en önemli unsurlar arasında yerini almaktadır (Çiftçi, 2010: 149). Müzik, yapısal olarak fikirlerin belli bir nizam içinde art arda ve kurallara uygun şekilde sanatçının ortaya koyduğu materyaldir (Şensoy, 1992: 2).

Müzik üretim özellikleri ve kültürel beğeniler sonucunda “uluslararası müzik” ve “ulusal müzik” olmak üzere iki türe ayrılırlar (Pelikoğlu ve Özşen, 2015: 52).

Dünyada ve günümüzde dinlenen, sayısı çok denecek kadar müzik türü bulunmaktadır.

Bu müzik türlerini şu şekilde sıralamak mümkündür; Arabesk/Fantezi müziği, Blues, Caz, Country, Elektronik Müzik, Etnik Müzik (Arap müziği, Azeri müziği, Balkan müziği, Ege müziği, Hint müziği, Karadeniz müziği, Roman müziği, Rumeli müziği, Yunan müziği, vb. müzikler), Flamenko, Grunge, Hiphop, Kelt müziği (İskoçya, İrlanda, Galler vb.), Klasik Müzik, Latin Müzik, New Age, New Wave, Rock Müzik, R&B, Rap Müzik, Pop Müzik, Punk, Türk Halk Müziği, Türk Sanat Müziği, Tasavvuf Müzik (Angı, 2012: 22).

Araştırma konusu gereğince incelenecek olan müzik türleri; Klasik Batı müziği, Türk sanat müziği, Türk halk müziği, arabesk müzik, pop müzik, jazz, rap/Hiphop müzik, rock müziktir.

1.4.1. Klasik Batı Müziği

Müzik türlerinde klasik denildiğinde ait olduğu türün belli kurallar çerçevesinde işlevini sürdürdüğü, üzerinden zaman geçse dahi değerini yitirmeyen, süreç içerisinde hafızalara yerleşen bir müzik türü akla gelmektedir (İmik, 2017: 199). Klasik Batı müziğinde kullanılan yaylı çalgılar; keman, viyola, çello (viyolonsel), kontrabas, arp, tuşlu çalgılar; klavsen, piyano, üflemeli çalgılar; flüt, klarnet, fagot, obua, trompet, trombon, korno, tuba, piccolo, vurmali çalgılar; davul (timpani), ksilafon, çan (çingirak), zil, kastanyet, tef, trampet ve üçgendir.

Klasik Batı müziği 5 döneme ayrılmıştır.

- Rönesans Dönemi
- Barok Dönem
- Klasik Dönem
- Romantik Dönem
- Çağdaş Dönem

Rönesans Dönemi: Rönesans “yeniden doğuş” anlamına gelmektedir. Çünkü bu dönem, Avrupa kültürünün gelişmesinde önemli bir dönüm noktasıdır. Orta çağın karanlık dönemi bitmiş ve parlak dönemi başlamıştır. Müzik yazısı bu dönemde ortaya çıkmıştır. Bu döneme kadar üstün durumda olan tek sesli müzik yerini polifonik (çoksesli) müziğe bırakmıştır. Bu dönemde kilise müziğini oluşturan iki önemli form “missa ve motet”tir. Dönemin müziği güçlü bir armonik yapıya sahiptir. Taklit müzik, dönemin temelini oluşturmaktadır. Çalgı grupları bu dönemde doğmaya başlamıştır. Koro müziklerinde insan seslerinin ayrılması ile birlikte çalgılarda da bu ayırım düşüncesi gelişmiştir. Çalgılar çeşitli büyüklükte yapılmış ve insan sesinin türlerindeki ayırım gibi adlandırılmaya başlanmıştır (Say, 2000: 114-122). Dönemin bir diğer özelliği ise Ortaçağ’ın ağırbaşlı, soğuk ve sönük kalan ifadesine karşın insanların duygularını, zevklerini ve doğallığını sıcak bir şekilde ifade etmesi ile ön plandadır. Dans müziği bu dönemde ortaya çıkmış olup dansa eşlik eden çalgılar,

dansın coşkusuna eşlik eden ritimler yanında, dinsel yapıtlarda olduğu gibi dindışı yapıtlarda da zenginleşen armonik yapı bu dönemin en önemli özelliklerindedir. Acapella korolar oldukça önem kazanmıştır. Bu dönemdeki yaşam sevinci, dansları, danslardaki coşku ise çalgıların artmasına yol açmıştır. Çalgı müziği, Rönesans Dönem’den Barok Dönem’e kadar vokal müzik önem kazanmış ve yeni biçimlerden oluşan, adlarını danslardan alan çalgı müzikleri oluşmuştur. Dönem içinde çalgılar, çağın coşkun seslerine, tınlarına eşlik etmek üzere zenginleşmiş ve eski çalgıların sesleri büyütülerek zamana göre değişikliğe uğramıştır (İlyasoğlu, 2009: 31-33). Rönesans Dönemi içerisinde ortaya çıkan en önemli çalgı “keman”, dönemin özellikle on altıncı yüzyılında en çok aranan çalgısı ise “lavta”dır. Arp bu dönemde daha da gelişerek yirmi dört telli biçimini almış, çağın en önemli çalgısı “klavsen” ise çift klavyeli olarak yapılmıştır (Alaner, 2000: 43-44).

Barok Dönem: Barok, saray sanatıdır. Rönesans Dönemi’ndeki toplumsal ve ekonomik sıkıntının ardından kültürel anlamda egemenliğin ilan edildiği dönemdir. Bu dönemin özelliği; sanatında aşırı ve abartı süsleme vardır. Gösterişe, görkeme düşkün olan bu dönem, işçiliğe ve sanatta ustalığa da önem vermektedir. Bu döneme kadar müzik ön planda iken Barok Dönem’de metin ön plana çıkmıştır. Bu dönemde besteci öyle bir müzik besteleyecek ki metnin etkisi müzikten daha da artmış olacaktır (Say, 2000: 185-220). Müzik tarihinde bu dönem, Rönesans özelliklerinden yola çıkan, kantat ve opera gibi sahne sanatlarının ve senfonik orkestraların ortaya çıktığı, Antonio Vivaldi, Handel, J. S. Bach’ın yetiştiği ahenkli bir dönemdir. Tarih boyunca olduğu gibi dönem içerisinde de farklı alanlardaki insanların davranışları birbirini etkilemiştir. Müzik, her çağda olduğu gibi bu çağda da kendi sanatlarıyla, mimarisıyla, resimle, edebiyatla ve hatta bilimsel araştırmalarla benzer özellikleri taşımaktadır. Bu dönemin müziğini anlatan tek kelime, karşıtlık (kontrast)’tır. Bu müziğin her adımında karşıtlık söz konusudur. Ses dolgunluğundaki karşıtlık, çalgı topluluğunu ikiye bölerek elde edilmektedir. Konçerto geleneğinin ilk adımı bu yöntemdir. Karşı karşıya gelen farklı tınıdaki çalgılar birbirleri ile karşıtlık içinde savaacaklardır. Barok Dönem’de tüm besteciler düşünce ve duygularını en canlı ve yoğun şekilde müzikle anlatmak istemişler ve böylece coşku, kahramanlık, derin düşünce, gizem ve tutkuyu anlatmak için karşıtlıklardan yararlanmışlardır. Ses düzeyinin alçalıp yükselmesi bu dönemde önem kazanmış ve ses gürlüğünü ifade eden işaretler bu dönemde ortaya çıkmıştır. Barok Dönem’de armonideki gelişim

kadar, kadans (durgu) ve ritim öğelerinde de gelişme olmuştur. Önceki çağlarda durak duygusu olmadığı için ses havada yüzer gibi iken bu dönemle beraber sözün sonunu belirten güçlü durgu, kadans doğmuştur. Bu dönemde çalgı müziği de kendine özgü biçimlere kavuşmuştur (İlyasoğlu, 2009: 43-46). Rönesans Dönem'in sonunu oluşturan, Barok Dönem'in en temel çalgıları “obua” ve “fagot” dur (Alaner, 2000: 44).

Klasik Dönem: Bu dönem aydınlanma çağıdır. Piyanonun icadı Barok Dönem'in kapanmasına sebep olurken Barok Dönem'de icra edilen süslü, abartılı sanat yerini sade bir sanata bırakmıştır. İlk dört bölümlü sonat bu dönemde çıkmıştır. Nüanslar bu dönemde belirginleşmiş ve opera yaygınlaşmıştır. Orkestra sıralaması bu dönemde oluşmuştur (Say, 2000: 260-287). Klasik Dönem, operada Gluck, Haydn, Mozart ve Beethoven'in müziğe sundukları, müziğe kattıkları yeni soluklarla kendini göstermiştir. Bu çağ, orkestra ailesinin kurulduğu, piyanonun sesinin duyulmaya başlandığı, müzik yapısındaki dengenin ve biçimlerin iyice sağlamlaştığı, senfonik yapıtların ortaya çıktığı ve eserlerin geniş halk kitlelerine yalın, sade bir şekilde seslendirildiği bir çağdır. Barok Dönem'den Klasik Dönem'e geçerken bazı ara akımlar gözlenmektedir. Bu akımlardan en gözde olanı, soyluların da değer verdiği “Rokoko” akımıdır. Rokoko stilindeki eserler hafif, oldukça yapay, kolay anlaşılır, hemen parlayan yapısı ve süslü özelliklerinin yanında uzun yapılardan çok, kısa biçimler için bestelenmektedir. Barok Dönem'in aşırı süslemeli yapısına karşı çıkan ilk harekettir. Çalgı müziğinde Rokoko, en çok klavsen ve oda müziklerinde etkili olmuştur. Rokoko akımından sonra ön plana çıkan Fırtına ve Gerilim akımı Ön Romantizm olarak da nitelenen bir stildir. Bu stil, sezgi ve duyguyu her şeyin temeli olarak görmektedir. Bu akım ile Barok duyarlılığı korunarak, karşıtlık (kontrast) her öğeye abartarak uyarlanmıştır. Tempolarda, ses dinamiğinde, armonik yapılarda hep zıtlıklardan yararlanılmıştır. Bu dönemde, ilk kez soyluların saraylarından başka konser salonlarında halk konserleri yapılmış, sadece özel eğitilmiş yorumcular değil amatör müzikçiler de bu seslendirmelerde yer almışlardır. Çünkü müzik yalınlaşmış, herkesin anlayacağı kolaylıkta özellikler taşımaktadır. Müzik, aşırı süsleme ve şaşırtmaca yoluyla değil dinleyicinin duygularına doğrudan erişerek coşturmalıdır (İlyasoğlu, 2009: 69-71). Dönemin en önemli çalgısı “piyano”dur. Piyano bu dönemde ortaya çıkmıştır. İlk çıktığı dönemde piyanonun sesi klavsene göre daha donuk olduğu için gereken önem verilmemiş fakat on dokuzuncu yüzyıldan itibaren

büyük önem kazanmıştır. Üflemeli çalgılar ise Klasik Dönem’le beraber bugünkü konumuna ulaşmıştır (Alaner, 2000: 45).

Romantik Dönem: Romantizm çağıdır. Bu dönem bestecileri, dolaylı olarak aktarılan duyguları doğrudan aktarmayı amaçlamışlardır. Melodi ve ritmin dikkate alındığı, müziğin saray ve kilise egemenliğinden çıkarak halka yayıldığı dönemdir. Bu dönemde birlikte çalışmaya, özgür olmaya büyük özlem duyulmuştur. Dönemin bestecilerini şiir, resim, müzik, baskı altında tutulan halkların yanı sıra Antik Çağ, büyü, işkence ve ölüm gibi konular bestecileri oldukça etkilemiştir (Say, 2000: 336-373). Romantik Dönemde, Beethoven ile toplum içinde sanatçı, yeni bir yer kazanmıştır. Artık sanatçı, sadece soylu ailelerin, küçük toplulukların hizmetlisi değil, yapıtlarıyla geniş kitlelerin kahramanı olmuştur. Konser kurumları ve festivaller artmış, sanatçı tarihin akışını, kendi özel yaşantısı gibi müziğine işlemiştir. Özenle eğitilmiş dinleyici kitlesi, yerini eğitimsiz orta sınıf dinleyici kitlesine bırakmıştır. Besteci bir yandan dilediği özgürlüğe kavuşmuş iken bir yandan da tanımadığı kitleye yapıtlarını duyurma kaygısına düşmüştür. Bu dönemde sanayileşmenin, kalabalık kent yaşantısının sıkıntısından kaçan sanatçı, doğaya sığınmaktadır. Doğaya övgü dönemin müziğinde, resim sanatında ve şiirlerinde önemli yer tutar. Dönemin bestecileri, doğa seslerini ve özelliklerini müziklerine yansıtırken müzik ile resim yapmayı dönemin özelliği haline getirmişlerdir. Romantik müzikte melodi ve ritim, uzun ve kesintisiz melodik ifadelerin yanında, iki çeşit ritmik kalıbın kesiştiği çapraz ritimlerden oluşmaktadır. Tempo ve nüans işaretlerini belirten sözcükler karmaşıklaşarak çoğalmaktadır. Allegro temposu yerine, bunun anlaşılamayacağından korkan sanatçı “molto allegro non troppo” olarak nitelemektedir. Tempo ve nüans işaretlerinin yanında gürlük işaretleri de güçlenmiştir. Basit bir forte ile güçlü çalma ifade edilirken ffff ya da ppp gibi abartılı ifadeler yorumcuya yol göstermektedir (İlyasoğlu, 2009: 97-101). Bu dönem, çalgıların gelişiminden farklı olarak çalgı gruplarının orkestra içindeki yeri ile önemlidir. Dönem içinde en büyük yenilik yapılan çalgı “flüt”, küçük bir değişiklik de “klarnet” için yapılmıştır (Alaner, 2000: 46).

Çağdaş Dönem: Bu dönem, müzikte milliyetçiliğin ortaya çıktığı dönemdir. Bir eserin başarılı olmasında zorlayıcı kurallar bulunmamakla birlikte müzik sadece bestecinin çizmiş olduğu bir müzik halini almıştır. Bu dönemde herhangi bir ses herhangi başka bir ses ile beraber tınlayabilir (Angı, 2013: 71). İstanbul sahnelerinde,

19. yüzyılın sonlarına doğru yer alan müzikli güldürüler, operetler, kantolar, yalın çok seslendirilmiş şarkılar dinleyici kitlesini çoksesliliğe alıştırmıştır. Tango müziği de, bu dönemde toplumsal yaşamdaki çoksesli örneklerdendir. 19. yüzyıl sonlarına doğru padişahlar ve aileleri Batı müziğine ilgi duymuşlar, piyano ve keman dersleri almaları için saraya yabancı öğretmenler getirtilmiş, bu sayede valsler ve polkalar bestelemişlerdir. Bu dönemde saray dışında Muzika-ı Hümayun'dan yetişenler, askeri kurumlarda kara ve deniz bandoları kurarak çoksesli marşları yaygınlaştırmışlardır. Batı tarzında ilk özgün Türk yapıtları, tek sesli ve çoksesli tekniklerde ortaya çıkmış olan operetlerdir (İlyasoğlu, 2009: 295-296).

1.4.2. Türk Sanat Müziği

İslamiyetten önce Türklerin müzikleri ozanlar tarafından, sade ve yalın bir şekilde bestelenmiştir. Bu müziklerin yalın ve sade olmasının sebebi, yabancı öğelerle karışmamış olmasıdır. İslamiyetten sonra da Türk müzikleri özelliklerini korumuş ve komşu halkların müziklerini de etkilemişlerdir. Müzik alanında Türkler, Araplardan ve İranlılardan etkilenmiş ve onların müzikleri üzerinde de etkili olmuşlardır (Say, 1992: 1231). Türk sanat müziği Osmanlı döneminden günümüze kadar süregelen müzik türüdür. Bu müzik türü, Osmanlı Dönemi'nde birçok kültürü harmanlayıp kişisel karakterini oluşturmaya başlamıştır. Osmanlı Dönemi'nde ilim ve sanata gösterilen ilgiden dolayı yazılan müzik yazılarında Geleneksel Türk sanat müziğinin çok dikkat çeken yapısını görmek mümkündür. Bu müzik türü, Osmanlı Dönemi'nde çeşitli etkileşimlerle beslenerek günümüze kadar ulaşmıştır. Lale Devri'nde başlayan Batı kültürünün etkisi günümüzde Geleneksel Türk sanat müziğinin çalgı müziğinde daha fazla hissedilmektedir (Levendoğlu, 2005: 253-262). Türk sanat müziğinde kullanılan; nefesli çalgılar; zurna, kaval, balaban-mey, ney, tulum, sipsi, vurmali çalgılar; davul, darbuka, def (tef), zil, kaşık, kudüm(nakkare), kös, daire(bendir), telli çalgılar; bağlama, tar, ud, kanun, kabak kemane, tamburdur.

1.4.3. Türk Halk Müziği

Toplumun sanatsal yaratıcılığını ortaya koymasına yardımcı olan, sevdiği ezgileri çalıp söylediği, dinlediği müziğe “halk müzik”, “geleneksel müzik” denir. Ezgi ve söz yapılarından oluşan müzik türüdür. Ezgili müziklerde söz bulunmaz, sözlü müziklerin temeli “türküler” dir. Geleneksel müzik; toplumun geleneğine, kültürüne bağlı olmasından dolayı kurallı yapısını günümüze kadar taşımıştır.

Geleneksel Türk halk müziği'nde anonim olarak adlandırılan türkülerin icracısı vardır fakat zaman geçtikçe unutulmuşlardır. Anonim, “ortaklık, herkese ait” anlamına gelmektedir (URL 3). Türkülerin tek kaynağı o dönemde yaşayan insanların özlemidir. Bu özlemin hangi kişi tarafından duyulduğu önemli olmadığı için, türküyü yakan kişi isim vermez, verse de zamanla unutulur ve halkın ortak malı olur. Türkülerde daha çok toplumsal yan ağır basmaktadır. Yaşayan halkın acısı, özlemi, sevgisi ve tutkuları türkülerde yankı bulmaktadır (Say, 1992: 1233). Bu müzik türünde kullanılan telli-tezeneli (tezene veya parmakla çalınan) çalgılar; meydan ve divan sazları, bozuk, tambura, çöğür, cura, bulgarı, telli-yaylı çalgılar; kopuz, ıklığ, kabak kemane, rebab(rubaba), eğit, kemençe ve türleri, nefesli çalgılar; zurna, kaval (dilli, dilsiz), düdük (dilli, dilsiz), çığırta(çırıtma), çifte, tulum, mey, ney, balaban, vurmali çalgılar; davul, nağara, koltuk davulu, tef, kudüm(daire), zilli maşa, çarpara, parmak zilleridir.

Geleneksel Türk halk müziğinin bazı özellikleri vardır. Bu özellikler:

- Toplumun kültürüne, sosyal yaşantısına, gelenek, görenek vb. özelliklerine bağlıdır.
- Kulaktan kulağa, geçmişten günümüze kadar varlığını sürdürmüştür.
- İcra edenin kim olduğu bilinmediği için toplumdaki herkese ait olması yönüyle anonim olarak kabul edilir.
- Bu eserler aşırı iddia kaygısı yaşamazlar fakat en önemli eserler çok ücra yerlerde, o dönemi yaşamış olan yaşlıların hafızalarında yer almayı başarmıştır (URL 1).

1.4.4. Arabesk Müzik

Arabesk müzik, Türkiye’de üretilen popüler müzik türlerinden en tartışmalı olan bir müzik türüdür. Ortaya çıktığı günden bu yana çok fazla eleştiri alan bir türdür. Yıllarca süren tartışmalar üzerine ilk kez 80’lerde meşruluk kazanmış, 90’lı yılların ortasına kadar parlak dönemini yaşamıştır. Arabesk müzik, Türk müziği, Arap müziği, Batı müziği ve diğer kültürlerin müzik türleri ile ilişkilenebilmektedir (Erdal, 2018: 67).

Arabesk müzik, Türk toplumuna özgü bir müzik türü olmanın yanında duygusal durumları, umutsuz aşkları, çekilen dertleri, ölümü, karamsarlığı vb. duyguları çağrıştıran bir türdür. İçinde bulunduğu toplumsal kültüre göre şekillenmiş, ezgi bakımından Arap müziğinden, kullanılan çalgılar bakımından ise Batı

müziğinden etkilenecek önce toplumun küçük bir kesiminden başlayıp zamanla genişleyerek tüm toplumda dinleyici kitlesine sahip olan bir müzik türüdür (Angı, 2013: 63). Arabesk stili, süsleme anlamına gelmektedir. Bu sebeple, Batı müziğinde, melodiler Arap müziğini andırdığı zaman bu stil “arabesk” olarak kabul edilmektedir. Bu stil mimarlıkta da kullanılmış ve bale terimi olarak da kabul görmektedir (Say, 1992: 79). Türk sanat müziği ve Türk halk müziğinin kendine ait kuramsal dayanakları bulunmaktadır. Türk sanat müziğinde “ayak”, Türk halk müziğinde ise; “makam”lar vardır. Arabesk müzik ise ezgisel yönden Türk halk müziği, Türk sanat müziği ve batılı müzik türlerinden etkilenecek oluşan bir türdür. Bu müzik türünün sanat değeri ne olursa olsun kültürümüzün bir sonucu olarak ortaya çıkmıştır. Türk sanat müziğini ve Türk halk müziğini içinde bulunduğumuz toplum üretmişse, Arabesk müziği de aynı toplum üretmiştir. Bu sebeple, Arabesk müziğin de en az diğer müzikler kadar toplumda önemli bir yeri vardır (Güngör, 1993: 23-25).

Arabesk müzik daha çok gecekondu mahallerinde “gecekondu müziği” ya da “dolmuş müziği” olarak tanımlanmıştır. Gecekondu halkını kent kültürüne taşıyan yine bu kültürün insanlarıdır. Arabesk müzik icracılarını kendilerinden biri gibi gören ve bu müziğin yaygınlaşmasında dolmuş/minibüs şoförlerinin katkısı olmuştur. Bu sebeple dolmuş müziği, gecekondu müziği olarak adlandırılmıştır (Yılmaz, 2017: 517).

1.4.5. Pop Müzik

1960’lı yılların sonlarına doğru pop müziğin temelleri atılmıştır (Angı, 2013: 71). Türk pop müziği; müzik kalıplarının üzerine Türk halk müziği, Türk sanat müziği, alaturka ezgilerin de biraya gelmesi ile oluşan bir müzik türüdür. 2000 yıllarında alaturkadan fazlasıyla beslenen, etkilenen Türk pop müziği, pop müziğini olumsuz etkilemiş ve bu etkilenme sonucunda arabesk-pop, fantezi- pop gibi çeşitli müzik türlerinin ortaya çıkmasına sebep olmuştur. 1980’li yıllarda pek çok sanatçı ve seslendirdikleri şarkılar yasaklanmış, sanatçılar sürgüne gönderilmiş, bunun yanı sıra müzikle birlikte birçok alanda da yasaklı yıllar başlamıştır. Evlerdeki kasetçalar sayısı bu yıllarda artmakla birlikte müzik artık her eve girmiştir (Çakır, 2012: 324). Pop müzik, popüler teriminin kısaltılması ile tüm popüler müzik türlerinden faydalanılarak oluşturulmuş bir isimdir. Popüler müzik içerisinde pop müzik daha çok eğlenceye yakın, güncel, daha basit ve geçici bir tür olarak öne sürülmektedir. Bazı otoriterler tarafından pop müzik, popüler müziğin içinde kolay anlaşılır, basit, gelip geçici bir tür

olduğu söylenmektedir. Popüler müzik dinleyicisi, düşünülen durumun aksine sunulanı değil kendi estetik beğenisi doğrultusunda ürünü tüketen kesimdir. Popüler müzik sektörü, kendi talebini kendisinin oluşturmakta olduğu söylenmekle beraber bunu yaparken de hedef kitlenin kültürel seviyelerini, yaşantılarını, beğeni ve zevklerini, ekonomik şartlarını da göz önünde tutmak zorundadır (Çiftçi, 2010: 153-154). Popüler müzik, insanların boş zamanlarında ve çalıştıkları ortamlarda dinledikleri müzik türü olmanın yanı sıra stresli koşuşturmaların ardından dinlenmek, eğlenmek ve daha sonra tekrar aynı koşuşturmaya içine girileceği anlamını taşımaktadır (Aksu, 2008: 17).

1.4.6. Jazz

1890'lı yıllarda ortaya çıkan bu müzik türü evrensel müzik türü olarak var olmaya devam etmektedir. Bu müzik türüne ritim, ezgi, melodilerin yanında doğaçlama da dahil olmuştur. Amerika'da ortaya çıkmış olmasından dolayı Amerikalı müzisyenler yıllar boyunca "Amerikan Müziği" olarak tanımlamışlardır. Bu tanımlamadan dolayı Avrupalı ve Amerikalı müzisyenler ortak bir görüşe varamadıkları için "Evrensel Müzik" adını almıştır. Jazz, uzun yıllar boyunca yaşanan değişimlerden hiç etkilenmeden, özünü kaybetmeden varlığını sürdürmüş ve günümüzde de halen varlığını sürdürmektedir (Keseroğlu, 2005: 1-2). Jazz, kendine özgü bir müzik türüdür. Arabesk müziği, diğer müzik türleri içinde bir kurama dayandırmak mümkün olmadığı gibi bu müzik türünü de Batı müziği içinde bir kurama dayandırmak mümkün değildir. Arabesk müzikte olduğu gibi bu müzik türü de ölçülerde esnektir. Jazz müzisyenleri için önemli olan müziği hangi noktadan başlanarak çalındığı değil nasıl çalındığı önemlidir. Bu durum, Arabesk müzikte de aynıdır. Noktaya bağlılık çok önemli değil, her müzisyen kendine özgü bir biçimde müziği yorumlar. Jazz; ne Afrika ne de Avrupa geleneğine aittir. Hem Afrika hem de Avrupa ritimlerinden çok farklı ve esnek bir ritim yapısı vardır. Türk sanat müziği, Türk halk müziği, Arap müziği ve Batı müziğinden çeşitli motifler almış fakat onların tümünden farklı ve daha esnek bir ritim yapısı vardır. Diğer müzik türleri nasıl toplumun yaşayışından, kültürel özelliklerinde doğup ortaya çıktıysa bu müzik türü de toplumsal ve sanatsal koşulların bir araya gelmesi ile oluşmuştur. 1929 yılına kadar gelişme gösteren Jazz, 1929 yılından sonra yaşanan ekonomik bunalımlar sebebiyle duraklama dönemine girmiştir. Ekonomik kaygılar sebebiyle müzisyenler ellerindeki çalgılarını satmak zorunda kalmışlar ve müzik niteliğini kaybetmiştir. Bazı sanatçılar

aç kalmamak için çoğunluğun istediği müziği yapmaya başlamış ve böylece müzikte nitelik, yerini satabilme kaygısına bırakmıştır. Ekonomik bunalımın geçmeye başladığı 1935 yıllarında, Jazz yeniden eski niteliğine kavuşmaya başlamıştır. Jazz II. Dünya Savaşı'nın ardından yeniden bir duraklama daha yaşamış, 1950 yıllarından itibaren tekrar gelişme sürecine girmiştir. Daha sonraki yıllarda hızla gelişen ritim ve hareketliliği ile günümüze kadar gelmiş olup "Rock'n Roll" ve "Rock" müzik için önemli bir kaynak olmuştur (Güngör, 1993: 151-156).

1.4.7. Rock Müzik

1960'larda doğmaya başlayan bu müzik türü Avrupa'da başlamış olan romantizmden fazlaca etkilenmiştir. Bu müzik türünde en çok önem verilen çalgı gitardır. Rock müzik, yaygınlaşmaya başladıktan sonra Türkiye'yi de etkilemiştir. Bu etkilenmeden sonra uzun saçlı müzisyenler görülmeye başlanmıştır. Rock müziğin doğuşundan sonra birçok alt türleri de çıkmaya başlamıştır. Metal müzik ve Heavy Metal müziklerde yapılmaya başlanmıştır. Metal müzik çok agresif ve sert ritimlerden oluşurken metal müziğin alt kolu olan Heavy Metal ise günümüzde en çok dinlenen müzik türü olmuştur (URL 2). Yirminci yüzyılın ikinci yarısına girerken artık yeni bir insan tipi ve yeni görüşlerin ortaya çıkması, savaşın sonunda gelecekte umudu olmayan, kaygılı olan insanlar ikinci bir savaşla daha da büyük karamsarlığa bürünmüşlerdir. İnsanlar artık bu karamsarlıktan kurtulmak istemekte ve bir daha böyle ağır durumlarla karşı karşıya gelmek istememektedirler. Savaşlar sonrasında değişen toplumun doyuma ulaşması için müziğe ihtiyaç duyulmuştur. Jazz, bu ihtiyaçlara yanıt vermek için çok uzak ve bu dönemde gençlerin değil daha çok orta yaşlıların dinlediği müzik durumuna gelmiştir. Jazz'ın kaynaklık ettiği Bill Haley öncülüğünde genç toplumun karşısına çıkan hareketli, sert ve hızlı ritmi olan "Rock'n Roll" ortaya çıkmış ve bunun ardından Beatles topluluğunun çabası ile geliştirilen bu müzik türü "Rock" adı altında yeni dönemin başlangıcı olmuş ve yeni gençliğin de yaşam tarzının sembolü haline gelmiştir (Güngör, 1993: 156-158).

1.4.8. Rap/Hiphop Müzik

1970'li yılların sonunda azınlık olarak yaşayan zencilerin ortamdaki uzaklaşmak, sıkıntılardan kaçmak ve eğlenmek için oluşturduğu bir müzik türüdür. Bu müziğin alt yapısını elektronik aletler yanında bilgisayar yardımı ile yapılan davullar ve bas oluşturur. Hızlı konuşma tarzında söylenmektedir. Bu müzik türünde

armoni önemli değildir, en önemli ögesi ritimdir (Angı, 2013: 68). “Hiphop rap”, alt kültür olan getto ve varoşlardan yani halkın içinden doğmuştur. Bu sebeple, müziği insanlar tarafından kolay anlaşılmalıdır. Hiphop rap, aslında yaşama karşı, derin felsefik ve düşünsel bir duruştur. Derin ve kültürel bir hareket olan Hiphop rap, varoş ve gettolardan doğduğu için eğitim ve bilgi yetersizliğinden dolayı yaratıcılarının elinde çelişki yaşamaktadır. Bu çelişki, hip-hop’ın kendisinden kaynaklı değil yaratıcılarının bilgi ve eğitim yetersizliğinden kaynaklanmaktadır (Jöntürk, 2003: 17).

1.5. Çalgı Eğitimi

Müzik eğitim sürecinde olması gereken önemli boyutlardan biri de çalgı eğitimidir. Çalgı eğitimi sürecinde öğrenci sadece çalgıyı öğrenmekle kalmayıp işitme yeteneğini de kazanabilmektedir. İşitme, dinleme eğilimi çalgı eğitim sürecini kolaylaştıran bir özellik olarak düşünülebilir. Öğrencinin çalgı eğitim sürecinin sağlıklı ilerleyebilmesi için bireysel eğitimin yanında teknik özelliklerin öğrenciye doğru biçimde verilmesi ve öğrenci tarafından doğru şekilde algılanması önemli olabilir.

Schleuter (1997)’e göre; bir çalgıyı öğrenme süreci, çalgıyı çalma becerisi kazanabilmek ve gösterebilmek için gerekli becerilerin sistematik olarak kazanılmasından oluşmaktadır. Çalgıdaki teknik üst düzey beceriler, müzikal ses, ezgi ve kendine özgü ifade elde edebilme becerisi önceden veya doğuştan gelen müzikal yeteneklerle mümkün olabilmektedir (akt.Özmenteş, 2005: 93).

Çalgı eğitiminde hedef, öğrencinin müzik bilgilerinin artırılması ve çalgı çalma yoluyla müzik yapmalarıdır. Bu sebeple geliştirilmiş ve tüm dünyada kabul görmüş, geçerliliği kanıtlanmış olan yöntemler vardır. Bu yöntemlerden en sık kullanılanlar; Suziki, Orff, Kodaly, Carabo-Cone ve Dalcroze yöntemleridir. Çalgı eğitimi düzenli, programlı ve amaca yöneliktir. Öğrencinin bu alanda başarısını etkileyen çeşitli faktörler vardır. Bu faktörler öğrencinin çalgı çalmaya istekli olması, çalgısını tanıması ve sevmesi, zamanı iyi değerlendirmesi ve verilen ödevlere gerektiği biçimde çalışması, öğretmeni ile iyi iletişim kurmasıdır (Özen, 2004: 60).

Çalgı eğitiminde düzenli plan ve program aracılığıyla zihinsel ve fiziksel bir takım becerilerde kazandırılmaktadır fakat hazırlanan plan ve programların başarıya

ulaşması için bu programı uygulayacak olan öğretmenin çalgı çalma yeterliliğine, öğretme yeteneğine, öğrenciler ile iletişimine bağlıdır. Çalgı eğitimi, öğrenciyi bireysel olarak verilmelidir. Müzikal duyguların anlatımında, öğretilmesinde birebir öğretim modeli esas alınmaktadır. Çalgı eğitimi, bilginin öğrenciyeye parça parça, küçük adımlarla aktarılmasını gerektirirken eğitim sürecindeki müziksel ayrıntının da tek bir öğretmen tarafından izlenmesi gereken zor ve karmaşık bir süreçtir (Çilden, 2016: 2209-2215).

Çalgı eğitimi; temelde çalgı çalmayı öğrenebilme, geliştirebilme ve çalgıyı etkin kullanabilme basamaklarını geliştirecek şekilde planlanıp yürütülür. Bu özelliklerin kazanılma sürecini, bireyin eğitimini aldığı çalgıyı isteyerek ve severek seçmesi de etkilemektedir (Özkasnaklı, Dalkıran, 2017: 3). Çalgı eğitiminde saatlerce süren rutinleşmiş egzersizleri çalabilmek ve öğrenmenin doğru anlamda gerçekleşebilmesi için öğrencinin olumlu ve güçlü duyuşsal özelliklere sahip olması gerekmektedir (Girgin, 2016: 779).

Uçan (2018: 17)'a göre, müzik yeteneğinin en önemli öğelerinden biri işitme yeteneğidir. Müziksel işitme; özellik ve ilişkileri tanıyabilme, ayırt edebilme, çözme, çözümlenme ve işitme duyularıyla algılanabilen bir işittir. Müzik yeteneğinin en önemli kısmını müziksel işitme yeteneği oluşturmaktadır.

İşitme eğitiminde öğrenciyeye verilecek ritim duygusu da çalgı eğitimi açısından önemli bir adım olarak kabul edilmektedir. Ritim duygusu yeterince gelişmemiş öğrencinin çalgısını da yeterince tatmin edici düzeyde çalamayacağı bir gerçektir. Çalgısını çalarken ritmi yanlış okuyan, karmaşık ritim kalıplarını çalmakta zorlanan, bu kalıpları çalabilmek için ritim tutarken ayaklarını vurma ya da vücutla sayma yoluna giden öğrenciler, çalgı eğitiminde karşılaşılan bir sorun olarak kendini gösterebilmektedir (Özmenteş, 2005: 95). Schleuter'e(1997) göre; "Ritmik akış, müzikal seslerin düzenleyicisidir. Öğrenciler işitme eğitiminde belli bir ton duygusu kazandıkları kadar ritmik yönden yeterli olacak şekilde eğitilmelidirler." (Akt.Özmenteş, 2005: 95).

Günümüzde hızla gelişen teknoloji ağı televizyon, bilgisayar, akıllı telefon olarak adlandırılan iletişim araçları, internet vasıtasıyla farklılıkları önümüze getirerek ilgi ve beğeni çeşitliğini arttırmaktadır. Bu sebeple öğrencilerin farklı müzik türlerini

tanıyıp bu müzikleri çalmaya, söylemeye, söylerken de çalgısı ile eşlik etmeye çalıştıkları gözlenmiştir. Bu noktada öğrencilerin bu müzikleri, çalabilecekleri çalgıları, öğrenme isteği içinde olabilecekleri düşünülmektedir (Özkasnaklı, Dalkıran, 2017: 3).

Say'a (2001: 116) göre; "Çalgı öğretiminin müzik öğretimi tanımından yola çıkılarak belli bir amaç doğrultusunda çalgı öğretmeyi planlama, başlatma, yönlendirme, kolaylaştırma, gerçekleştirme ve denetleme süreci olarak tanımlanabilir" (Akt. Koca, 2013: 837).

Koca'ya göre; bireysel çalgı öğretiminde öğretmenin görevi, öğretim yöntem ve tekniklerini kullanarak öğrenme sürecini düzenlemek ve istendik davranışların öğrenciler tarafından kazanılmasını sağlamaktır. Eğitim Fakültelerinin Güzel Sanatlar Eğitimi Müzik Öğretmenliği Anabilim dallarında bireysel çalgı öğretimi dersi 2006–2007 eğitim-öğretim yılından itibaren müzik öğretmeni adaylarının aldıkları çalgı eğitiminin bir parçası olarak 8. yarıyılıda 1 ders saati olarak yürütülmektedir. Bireysel çalgı öğretimi ders içeriği incelendiğinde; bireysel çalgılardaki teknik gelişimin ön planda olduğu, çalgı öğretiminden ziyade çalgı çalmaya yönelik davranışların kazandırılmasının amaçlandığı görülmektedir (Koca, 2013: 837).

Parasız (2009: 5)'a göre çalgı eğitimi; planlı bir çalışma gerektiren, uzun, zor ve sabır gerektiren bir süreçtir. Bireysel olarak yapılan bu eğitim sürecinde hedeflenen davranışların kazanılabilmesi için önemli olan etkenler; öğrenci-öğretmen iletişimi ve öğretim yöntemidir.

Çalgı eğitim sürecinde öğrencinin öğretmeni tarafından dinlediği müzikleri çalması ya da eğitimini aldıkları müzik türlerini dinlemelerinin, müzik beğenilerini bu süreçle birlikte şekillendirebilecekleri konusunda bilgilendirilmelerinin önemli olduğu söylenebilir.

1.6. Müzik Beğenisi Ve Tercihi

Müzik bireyler üzerinde; bireysel, toplumsal, kültürel, öznel, sosyal yaşantısının şekillenmesi vb. konuda büyük bir öneme sahiptir. Müzik beğenisi de bireyin yaşadığı toplumsal çevrede ve kültürel süreçler içerisinde şekillenmektedir. Bu sebeplerle bireyin müzik ve çalgı beğenisinde toplum ve kültürün etkisi büyüktür (Erdal, 2018: 101).

Müzik eğitimi döneminde farklı müzik türlerini tanıyan öğrenciler, toplumsal hayatta çeşitli müzik türleri ile de karşılaşmaktadırlar. Bu sebeple yaşam süreci içerisinde çeşitli müziksel tutum ve beğenileri oluşmaktadır. Bu durum, öğrencinin müzik beğenisini oluştururken mesleki çalışmasında da bir takım olumsuzluklara neden olabilmektedir. Çevrenin sunduğu müzik türleri, öğrencilerin eğitimini aldıkları müzik türlerini dinleme tercihlerini olumsuz etkilemektedir (Yazıcı ve İrven, 2015: 35).

Müzik; ergenlik döneminde bireylerin birbirini tanımaya yardımcı olabilen, bireylerin kim olduklarını ya da nasıl tanınmak istediklerinin ifadesi için kullanılabilir. Ergenlik dönemi stresli bir dönem olmanın yanında bireylerin akranları ve aileleri ile olan iletişimlerinde azalma görülürken işitsel araçlara karşı ilgileri artmaktadır (Angı ve Şendurur, 2015: 225).

Kaygısız (2009)'a göre günümüzde müzik dinlemek insanları yorucu işlerden, zorunlu uğraşlardan kurtarmaktır. Geçmiş zamanda müzik toplumsal olayların, törenlerin ve insan yaşamının en önemli noktasıydı. Toplumu anlatan verilmek istenen mesajlar müzik yoluyla anlatılırdı. Aynı zamanda müzik bireylerin hangi topluma ait olduğunu en güzel şekilde ortaya koyuyordu (akt. Yazıcı ve İrven, 2015: 36). İnsanlar hayatlarının her döneminde dinlemek, rahatlamak, eğlenmek, duygularını ifade etmek vb. amaçlarla, çeşitli türlerde müzikler dinlenmektedir (Düzbastılar, 2017: 1485).

Müzik, toplumların ve bireylerin hayatına (hem yetişkin, hem çocuklarda) girerek önemli bir rol oynamıştır. Birçok çocuk performansta yer almamasına rağmen (arkadaşları ile oynarken, koroda şarkı söylerken veya ensturmantel derslere katılırken) büyük bir çoğunluk düzenli olarak müzik dinlemektedir. Kayıtlı müzikleri dinlemek çocukların boş zaman aktivitelerinden biridir. Müzik dinlemenin daha geniş bir tanımını yaparsak müzik dinlemek günlük bir yaşam etkinliği olduğu gibi çocuklar farklı amaçlar için farklı durumlarda da müzik dinlemektedirler. Halka açık, toplu yerlerdeki fon müziği çoğu zaman insanların kendilerine bağlıdır. Tam tersine okulda ise müzik; içeriği, süresi, amacı belli olan resmi bir aktivitedir. Okulda kendilerinin seçtiği müziği değil sınıf arkadaşları ile birlikte ders planında olan müziği dinlemektedirler. Bu yüzden çocuklar evde ve okulda dinlenen müziğe karşı daha farklı bir tutum sergilemektedirler. Ev müziği çocuklar için daha önemlidir ve daha fazla değer görür (Boal-Palheiros ve Hargreaves, 2001: 103-104).

Tunalı'ya (1996) göre; herkesin bir zevki, bir beğenisi vardır. Biri çiçeklerden laleyi sever, biri gülü, bir başkası menekşeyi sever, ondan hoşlanır. Bazıları alaturka müziği sever, bazıları ise Klasik Batı müziğini, bir başkası ise enstrümantel müzik ya da operadan hoşlanır. Bütün bu örneklerden de anlaşılacağı gibi her insanın, her bireyin bir müzik zevki ve beğenisi vardır (Akt. Yazıcı ve İrven, 2015: 37).

Senemoğlu (2004)'na göre; sosyal bir varlık olan insanın, müziğin temeli olan ses olgusuyla tanıştığı ilk yer doğum öncesi (prenatal) dönemde anne karnıdır. Bebeğin burada öncelikle duyduğu, kalp atışlarının ve organizmanın diğer hareketlerinin oluşturduğu sesler ve ritmik oluşumlardır. Behne (1997)'e göre ise; doğum sonrası (postnatal) dönemde, evin içindeki ses ve müzik atmosferini belirleyen kişiler ise, bebeğin ebeveynleri olacaktır. Bebek büyürken etrafında çalınan çeşitli müzikler kulağına gelecek ve evde dinlenen müzik türlerinden etkilenmeye başlayacaktır. Bir bireyin müzik beğenisinin oluşumunda ilk aşamanın, ebeveynlerin yani ailenin evde dinlemeyi tercih ettikleri müzik türlerinin etkisinde şekillendiğini söylemek mümkündür (akt. Ulutürk, 2008: 2).

Aile ve sosyal ortamlardan sonra bireylerin müzik tercihlerinin oluşmasında büyük rolü olan bir etken daha vardır. Bu etken, medya ve medyanın popüler hale getirdiği her türlü sanatsal aktivite, müzik, film vb. her şeydir. Popüler olan her türlü müzik ve her türlü sanatsal aktivitenin insanlar üzerinde büyük bir etkiye sahip olduğu bilinmektedir. Bu sebeple medyada müzik alanında sunulan çeşitlilik diğer sanat dallarına kıyasla daha fazla gözlemlenmektedir. Bunun yanında popüler müziklerin bu çeşitlilik içerisinde daha fazla sunulduğu bilinmektedir (Ulutürk, 2008: 3).

Çevik vd. (2002)'ne göre, müzik tercihi, insanın içinde bulunduğu ortam ve konumla da doğrudan ilgilidir. Bireyin müzik tercihinde içinde bulunduğu çevre, sosyal statü, ekonomik durumu vb. oldukça etkilidir. Bu olgular bireyin müziksel tercih ve beğenilerini etkilemekte, şekillendirmekte ve onlara yön vermektedir. Yaşanılan coğrafya ve onunla ilgili folklorik özellikler, eğitsel faktörler, sosyal çevre, medya ve müzik teknolojisi ile olan etkileşimler sonucu kişinin yaşamına katılan çeşitli müzikler, bu müziklerin yaratıcıları, seslendirici ve yorumlayıcıları zaman içinde onun duygu, düşünce, beğeni ve beceri birikimlerini etkilemekte ve müziksel gereksinimlerini karşılamaktadır (akt. Yazıcı ve İrven, 2015: 37).

İnsanların sevdiği ya da sevmediği müziklerin temelinde farklı sebepler bulunmaktadır. Bu seçime sebep olan faktörler, bireyin müzik tercihini belirlemektedir. Bireyin bu beğenisi gerçekleşikten sonra bir tercihe dönüşmekte ve

böylece dinlemeyi tercih ettiği müzik türü ortaya çıkmaktadır (Yazıcı ve İrven, 2015: 36-37).

Bireylerin geliştirmiş oldukları müziksel tutumlar, müzik tercihlerini büyük ölçüde belirlemektedir. Tutumlar, birey tercihlerini geliştirmeden önce fark edilebilir ya da edilmeyebilir. Bireyler ilk defa dinledikleri bir müziğe karşı iyi, kötü, güzel veya çirkin demeden önce ona karşı bir tutum sergilerler. Tutum kendini geliştirdikten sonra ancak bir tercihe dönüşebilir ve yaşanan bu süreç sonucunda bireylerin dinlemeyi tercih ettikleri müzik türleri somutlaşır (Ulutürk, 2008: 2).

Fiske (1996)'e, yaygın bir düşünce olan "Müzik, duyguların dilidir." söylemini kabul etmez. Duyguların, müziği ve kültürel bilgiyi, gruplar arasında ilettiğini savunur fakat kültürel bilgi ve bireylerin kişisel tecrübelerini dikkate almaz. Bu durum, Fiske'nin birçok müzik ve etkileri eleştirilerinde yer almaktadır. Fiske'nin çıkarmış olduğu sonuç " Müzik dinlemeyi etkileyen, duygu durumları, kişilerin benzersiz, geçmiş tecrübelerinin sonucudur." Fiske dinleyicinin, estetik tepki ve duygu durumlarına göre, müziğe verdiği tepkilere açıklık getirmektedir. Yani duygu durumları, kişilerin birçok geçmiş tecrübelerinin ve inançlarının sonucu meydana gelir. Tam tersine estetik tepki, ritmik şekiller ve kişilerin göreceli anlayışına göre doğar (Leisuk, 2005: 174).

Müzik dinlemenin insan yaşamında önemli bir yeri vardır. Yener ve Öztürk, müzik dinlemenin ya da müzikle uğraşmanın bilişsel açıdan çok faydası olduğunu açıklamışlardır. Bireylerin kendini ifade yeteneklerini geliştirdiği, yaratıcı ve yapıcı düşünme kabiliyetlerini artırdığını ve akademik performansını da olumlu etkilediğini belirtmişlerdir (Yener ve Öztürk, 2008: 113).

Kayhan (2011: 2)'a göre müzik eğitimiyle beraber bireyin tercih ettiği müzikler, bireysel algısı, sanatsal ve yaratıcı yönü değişerek şekillenecek; öğrencinin bilgisi arttıkça, bakış açısı değiştikçe beğeni konusunda daha fazla seçici olabilecektir.

Müziğin olumlu etkilerinden yararlanabilmek için müzikle aktif olarak ilgilenmek bir ön koşuldur. Ünlü düşünür Nietzsche'nin "Müziği duyumsamak, müzikle sadece dinleyici olarak ilgilenmemekle, müziğe aktif olarak katılmakla; kısacası müzik yapmakla olanaklıdır" (Laserre, 2007: 32; akt. Girgin, 2016: 779) sözü bu görüşü destekler niteliktedir. Nietzsche'nin konuyla ilgili görüşlerini şu sözleriyle pekiştirdiği söylenebilir: "Müziğin gücü, erişilemez ve yakalanamaz. Müzik,

dinleyicide kendisi hakkında bir önbilgi, bir ön tat vererek, duygular dünyası dediğimiz dünyayı yaratır" (Girgin, 2016: 779).

Müzik; insanın duygularını nasıl harekete geçirir, hangi duyguları ifade etmesine yardımcı olur, insanlar bu duyguları nasıl algılar gibi konular müzik araştırmalarının temel noktası olarak görülse de bu alanda yapılan çalışmaların genişlemesinde oldukça katkı sağlamıştır (Erdal, 2009: 188).

Müzik beğenisi araştırmalarına bakıldığı zaman, müzik ve duygu üzerine yapılan çalışmalar ile müzik beğenisi çalışmalarının yakın ilişkisi hemen belirginleşir. (Erdal, 2009: 2).(...) Juslin ve Laukka'ya (2003) göre; duyguları tanımlamanın birçok yöntemi vardır. Geliştirilen yaklaşımlardan en yaygını, duyguların içinde bulunduğumuz çevre ya da ortamda oluşan değişimlere yoğun tepkiler göstermekle ortaya çıktığı noktasında birleşiyor. Bu konuyla ilgili yapılan bir modelleme altı maddede biçimleniyor. 1) Duygusal değerlendirme 2) Öznel duygulanım 3) Fiziksel heyecan 4) Duygusal ifade 5) Hareket eğilimi 6) Duygunun düzenlenmesi. Yukarıdaki altı maddenin açılımı ise şöyle örneklendiriliyor: 1-Durumun tehlikeli olduğunu değerlendirmek, 2- Korkunun hissedilmesi, 3- Kalbin hızla çarpmaya başlaması, 4- Çığlık atarak yardım çağrılması, 5- Kaçma eğiliminin yoğunlaşması, 6- Sakinleşme aşaması. Juslin ve Luakka'nın çalışmasında müziğin dinleyiciye iletmek istediği çeşitli duyguları (mutluluk, öfke, korku vb.) doğruca iletebildiği görülmüştür. Basit olarak görülen duygu ifadelerinin karmaşık olan duygulara göre daha kolay iletildiğini düşünmektedirler. Mutluluk ve üzüntü diğer duygulara oranla en rahat algılanabilenlerdir (akt. Erdal,2009: 2).

Günümüze kadar yapılan müzik beğenisi çalışmaları, tercihin oluşmasında müzikal olan ve olmayan etkenlere dayanmaktadır. Bu araştırmalar içinde çeşitli yöntemler kullanılarak geliştirilen ritim ve tempo çalışmaları önemli yer tutar (Erdal, 2009: 190).

Bireylerin müzik beğenileri üzerinde, sadece yaşadığı toplumsal çevre ve kültürel süreçler değil bunların yanında bireylerin ve toplumun inanç biçimleri de etkili olabilmektedir. Erdal (2018: 41)'a göre; insanlık tarihi boyunca bireylerin ifade biçimini oluşturan, dil, din ve sanat, sürekli toplumsal kültürün üretim biçiminden etkilenmiştir. Buna bağlı olarak din ve müzik ilişkisi, toplum hayatını besleyen özellikleri ile günümüze kadar varolmuş ve gelişerek varlığını sürdürmüştür.

1.7. Problem Durumu

Müzik eğitiminin, öğrencilerin eğitime başladığı günden itibaren öğrenciyi geliştirmekle beraber dinlediği müzikleri de etkilediği öngörülmektedir. İnsanların müziksel yeteneği olsun ya da olmasın belli bir müzik beğenisine sahip olabilecekleri düşünülebilir. Müziksel yeteneği olan kişilerin belli bir müzik beğenisi olduğu gibi, belli bir çalgıya da ilgisi olabilir. Bu durum öğrencilerin eğitimini almak istedikleri çalgı seçiminde de etkili olabilmektedir. Eğitim süreci başlamadan önce dinlemekten zevk alınan müzikler, eğitime başladıktan sonra seçilen çalgı ve eğitimi alınan müzikler ile de çeşitlenebilmektedir. Bazı öğrenciler dinlediği müziği çalgısı ile çalmaktan hoşlanırken bazıları ise çalgısı ile çalmamayı ya da başka çalgı ile çalmayı tercih etmektedir. Özmenteş (2005: 94), çalgı eğitimi alan öğrencinin öncelikle dinlemeyi öğrenmesi gerektiğini dile getirmektedir.

Müzik eğitiminin yanı sıra çalgı eğitimi de önemli olarak kabul edilebilir. Çalgı öğrenme sürecine başlandığı günden itibaren öğrenciye gerekli olan teknik beceriler kazandırılmaya başlanır. Öğrencinin çalgısını kendi isteği ile seçmesi, çalgısına fazlaca vakit ayırması, çalgısını çalışırken gereken teknikleri doğru bir biçimde uygulaması, tüm bu ayrıntıların yanında iyi bir dinleyici olması da çalgı çalma becerisini olumlu yönde geliştirebilir. Müzik eğitimi ve çalgı eğitiminin yanında müzik dinlemenin de eğitim sürecine olumlu yönde katkı sağladığı söylenebilir. Eğitim süreci içerisinde kişinin dinlediği müziğin nasıl yapıldığını, ya da nasıl olması gerektiğini anlayabilmesi için iyi bir dinleyici olmak önemli sayılabilir. Kalender (2001: 155)'e göre müzik dinlemek; aynı zamanda müziğin içerdiği ifadeleri bilerek işitilen sesin, ezginin hangi çalgı ile çalındığını ve bestecinin bu müzikle neyi anlatmak istediği hakkında bilgi sahibi olabilmesine olanak sağlayabilir. Müzik eğitimi sürecinde müzik dinleme ve çalgı çalmanın önemli yeri olduğu düşünülebilir. Bu düşünceden yola çıkılarak araştırmanın problem cümlesi "Eğitim Fakültelerinin Müzik Eğitimi Anabilim Dalı'nda öğrenim gören öğrencilerin müzik dinleme ve çalma alışkanlıkları arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?" olarak belirlenmiştir. Bu problem cümlesinden yola çıkılarak aşağıdaki alt problemlere cevap aranmaktadır:

1. Öğrencilerin demografik özellikleri ile alan çalgıları arasında ilişki var mıdır?
2. Öğrencilerin alan çalgısı ve çaldığı müzik türü arasında ilişki var mıdır?
3. Öğrencilerin alan çalgısı ile dinlediği müzik türü arasında ilişki var mıdır?
4. Öğrencilerin lisans eğitimine başlamadan önce dinledikleri müzik türü ile alan çalgısı arasında ilişki var mıdır?
5. Öğrencilerin dinlediği müzik türleri ve alan çalgısı ile çaldığı müzik türleri arasında ilişki var mıdır?

1.8. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmada, Eğitim Fakültelerinin M¼zik Eğitimi Anabilim Dalı'nda öğrenim gören öğrencilerin m¼zik dinleme ve çalma alışkanlıklarının çeşitli değişkenlere göre aralarında ilişki olup olmadığının belirlenmesi amaçlanmıştır.

1.9. Araştırmanın Önemi

Bu araştırma, M¼zik Eğitimi Anabilim Dalı'nda öğrenim gören öğrencilerin m¼zik dinleme ve çalma alışkanlıkları arasında ilişki olup olmadığının belirlenmesi, bu konuya yönelik çalışma yapan kişi veya kişilere fikir verebilecek olması bakımından önem teşkil ettiği düşün¼lmektedir.

1.10. Araştırmanın Sınırlılıkları

Bu araştırma, Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü M¼zik Eğitimi Anabilim Dalı'nda 2018-2019 eğitim-öğretim yılında öğrenim gören 1.2.3.4. sınıf olmak üzere 102 öğrenci ile sınırlıdır.

1.11. Varsayımlar

Bu araştırma için seçilen yöntem uygun olduğu, elde edilen verilerin geçerli, güvenilir ve yeterli olduğu, öğrencilerin verdiği cevapların gerçeği yansıttığı varsayımlarından yola çıkılmıştır.

BÖLÜM II

İLGİLİ ALAN YAZIN

Erdal ve Ok (2012)'un "Müzik Tercihinde İnanç Biçimlerinin Rolü" adlı makalelerinde; on müzik türü içerisinde, müzik türü beğenisi ile dünya görüşü biçimleri ve dini tutum arasındaki ilişkiyi incelemişlerdir. Çalışmada Ok (2012) tarafından ülkemiz şartlarına göre geliştirilen İnanç/Dünya Görüşü Tarzları, Dini Tutum, Schwartz (1992, 1994, 2009) tarafından geliştirilen Değer Yönelimi ölçekleri ve yazarlar tarafından geliştirilen 12 sorudan oluşan müzik beğenisi anketi uygulanmıştır. Öğrencilere belirli duyguları uyandırmasını sağlayan rap, caz, tasavvuf vb. müzikler, 187 üniversite öğrencisine dinletilmiş ve beşli Likert ölçek üzerinde göstermeleri istenmiş, bu şekilde müzik beğenileri belirlenmiştir. Katılımcılar müzikleri dinlemeden önce inanç biçimleri, dini tutum ve değerler ölçeğini doldürmüşlardır. Elde edilen veriler doğrultusunda, müzik tercihi ve inanç biçimleri arasında anlamlı ilişkiler olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Karşıcı, Kutluk (2007), "Müzik Beğenisinde Kültürel Etkenler" adlı makalelerinde; kişinin bir müzik parçasını "beğenip beğenmediğini" ifade etmesindeki değişkenleri inceleyerek katılımcıların beyninde ne gibi değişiklikler olduğu, müzik beğenisindeki kültürel özellikler göz önünde bulundurularak, kişinin hoşlandığını ifade ettiği müzik türünden gerçekten haz alıp almadığını araştırmışlardır. Dört farklı türde müzik örneği 22-37 yaş aralığında sağlıklı, sağ el baskın on bir kadın, on üç erkek toplam yirmi dört katılımcıya fMRI (fonksiyonel manyetik rezonans görüntüleme) çekilirken dinletilmiş ve aktif olan beyin bölgeleri belirlenmiştir. Daha sonra katılımcılarla görüşmeler yapılarak kişilerin kültürel geçmişleri, müzik beğenileri ve dinletilen müzikleri beğenip beğenmedikleri belirlenmiştir. Bunun sonunda, katılımcıların ifade ettiği müziksel tercihler ve dinletilen müzik örneğini beğenme durumu ile fMRI taramasından çıkan beyin görüntülerinin sonuçları karşılaştırılmıştır. Çalışma sonuçlarında ise arabesk sevmeyen kişilerin kendi ifadeleri ile bu müzik türünden nefret eden kişilerin Orhan Gencebay'a bakış açılarının farklı olduğu, dinleme alışkanlıkları içinde Türk halk müziğine yer vermeyen kişilerin çekimser oldukları görülmüştür. Sonuçlar incelenirken en rahat yorumlanan müzik türü "rock" olmuştur.

Demirtaş ve Köse (2018), "Müzik Öğretmeni Adaylarının Müzik Türlerine İlgileri Üzerine Bir İnceleme" adlı makalelerinde; müzik öğretmeni adaylarının müzik türlerine olan ilgilerinin belirlemesini amaçlamışlardır. Araştırmanın verileri 7 farklı alanda çalgı eğitimi alan 50 öğrenciye anket formu uygulanarak elde edilmiştir. Öğrenciler 1. ve 4. sınıf düzeyinden seçilmiştir. Anket sonucunda elde edilen verilere, T-testi, Anova testi ve Tukey testi uygulanmıştır. Elde edilen bulgularla göre müzik öğretmeni adaylarının alan çalgıları ile müzik türlerine olan ilgileri arasında sadece Klasik Batı müziği ile alan çalgıları arasında anlamlı fark olduğu tespit edilmiştir.

Mezun olunan lise türü, sınıf düzeyi ve piyano dersi akademik başarısı ile müzik türlerine olan ilgileri arasında anlamlı bir fark olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Köksoy (2017)'un yapmış olduğu “Müzik Öğretmeni Adaylarının Mesleki Yeterlilik Düzeylerinin Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi” adlı makalesinde; müzik öğretmeni adaylarının mesleki açıdan yeterlilik, durumlarını araştırmıştır. Çalışmada müzik öğretmeni adaylarının mesleki yeterlikleri cinsiyeti, baba-anne eğitim durumu, öğrencinin lisans öğrenimi öncesinde enstrüman öğrenimi alıp almama durumu, öğretmenlik alan bilgisi ve mesleki alan bilgisi değişkenlerine göre incelenmiştir. Bu değişkenler incelenirken, Akbulut (2012) tarafından geliştirilen “Müzik Öğretmenleri Mesleki Yeterlikleri Ölçeği” kullanılmıştır. Çalışmada, ölçülmek istenen değişkenler ile yeterlik düzeyleri arasında anlamlı bir etki olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Enstrüman eğitiminin küçük yaştan itibaren alınmış olması, müzik öğretmeni adaylarının mesleki yeterlik algılarını yükseltmektedir. Bu bakımdan çalgı eğitimi ve mesleki müzik eğitime yönlendirmenin erken yaşta yapılması gerekliliğinin önemli olduğu düşünülmektedir. Çalışmada müzik öğretmeni adaylarının alanında kendini geliştirmiş olması, mesleki yeterlik algılarını yükseltmeleri ile orantılı olduğu görülmektedir.

Çerezcioglu (2013), “Popüler Müzik ve Gündelik Yaşam Deneyimi” adlı makalesinde; kişilerin müzik çalar ile müzik dinlemenin günlük yaşamlarını ne şekilde etkilediğini, müziği alışlagelmiş hayatın içinde nasıl kullandıklarını, müzik yoluyla düşünce ve duygularını nasıl şekillendirdiklerini, gündelik yaşam içinde dinledikleri müzik ile yaşam tarzı arasında nasıl bir ilişki olduğunu araştırmıştır. Müziğin, kişisel müzik çalar, plak çalar ve müzik seti gibi ekipmanlara bağlılığın ortadan kalkması, insanların ruh hallerine ve girecekleri ortamlara göre müzik çalarları yanlarında taşıması, gündelik yaşam deneyiminin bir parçası halini alan yeni bir kullanım biçimi olmasıyla ilişkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Kapıkıran ve Yağcı (2012)'nin yapmış oldukları araştırmaları, “Ergenlerin Yalnızlık ve Yaşam Doyumu: Çalgı çalma ve Müzik Topluluğuna Katılmanın Aracı ve Farklılaştırıcı Rolü” adlı makalelerinde; ergenlerin çalgı çalması ve müzik topluluğuna katılmasının yalnızlık ve yaşam doyumu üstündeki aracı ve farklılaştırıcı bir rolü olup olmadığının belirlenmesini amaçlamışlardır. Çalışma grubunu, 8. ve 12. sınıf, yaş ortalaması ise 14-20 arasında değişen öğrenciler oluşturmaktadır. Çalışmanın sonucunda; çalgı çalmanın ve müzik topluluğuna katılmanın yalnızlık ile yaşam doyumu arasında herhangi bir farklılaştırıcı rolüne ulaşılmamıştır.

BÖLÜM III

YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın türü, evreni ve örnekleme hakkında bilgiler verilmekte, veri toplama araçları tanıtarak, verilerin toplanması ve analizinde izlenen yollar açıklanmaktadır.

3.1. Araştırmanın Modeli

Bu araştırma, nicel araştırma yöntemi ile yapılmıştır. Nicel araştırmalar gözlenebilir ve ölçülebilir olayları, durumları sayısal ifadeler ile ortaya koyan bir yöntemdir. Nicel araştırma yönteminin diğer araştırma türlerine göre en önemli özelliği objektif olmasıdır. Nicel araştırmada amaç; gözlenmek istenen durum ve olayları deney, test vb. yöntemler kullanılarak alınan sonuçları sayısal verilerle ortaya çıkarmak ve sonuçlara ilişkin tahminde bulunmaktır (URL 3). Bu araştırmada, nicel araştırma türü seçilerek müzik bölümünde öğrenim gören öğrencilerin müzik dinleme ve çalma alışkanlıklarının nasıl olduğuna yönelik nesnel, genel bir bakış açısı ile durumu ortaya koymak hedeflenmiştir. Betimsel çalışmalar; eğitim alanında en yaygın olan, durumları tam ve dikkatli şekilde ortaya koyan çalışmalardır (Büyüköztürk vd., 2016: 23). Bu araştırmanın problem durumunun çözümünü ortaya çıkarmaya yönelik olarak en doğru yöntemin tarama yöntemi olduğu düşünülmüştür. Bu yöntem ile öğrencilerin müzik dinleme ve çalma alışkanlıkları arasındaki ilişkiyi ortaya çıkarmak amacıyla anket uygulanmıştır.

3.2. Araştırmanın Çalışma Grubu

Bu araştırmanın çalışma grubunu, 2018-2019 eğitim-öğretim yılı Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı'nda öğrenim gören (1. 2. 3.ve 4. sınıf olmak üzere) toplam 102 öğrenci oluşturmaktadır.

Tablo 1. Öğrencilerin Sınıflarına Göre Dağılımı

Sınıf	f	%
I	30	29,4
II	36	35,3
III	18	17,6
IV	18	17,6
Toplam	102	100,0

Tablo 1'e göre; araştırmada yer alan lisans öğrencilerinin, %64,7'sinin I. ve II. sınıf, %35,2'si ise; III. ve IV. sınıftır. Araştırmaya katılan sınıflardan, en çok 2. sınıfın olduğu görülmektedir.

Tablo 2. Öğrencilerin Cinsiyete Göre Dağılımı

Cinsiyet	f	%
Kız	68	66,7
Erkek	34	33,3
Toplam	102	100,0

Tablo 2'ye göre; araştırmaya katılan lisans öğrencilerinin %66,7'si kız, %33,3'ü erkektir. Araştırmaya katılan kız öğrenci sayısının araştırmaya katılan erkek öğrenci sayısından daha fazla olduğu görülmektedir.

3.3. Veri Toplama Teknikleri

Öğrencilerin müzik dinleme ve çalma alışkanlıklarının, lisans öğrencilerinin demografik özellikleri, lisans eğitimindeki alan çalgısı ile çaldığı müzik türleri, alan çalgısı ve dinlediği müzik türleri, lisans eğitimine başlamadan önce dinlediği müzik türü, dinlediği müzik türleri ve alan çalgısı ile çaldığı müzik türleri ve bunlar arasındaki ilişkiyi araştırmak amacıyla anket formu hazırlanmıştır. Araştırma sürecinde oluşabilecek eksiklikleri, dikkat edilmesi gereken hususları görmek ve anket formunu uygulanabilir hale getirmek amacıyla Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Türk Müziği Devlet Konservatuar'ı öğrencilerine ön test yapılmıştır. Uygulanan ön testten yola çıkılarak uzman görüşleri alınarak 10 soruluk bir anket formu hazırlanmıştır. Hazırlanan anket, Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı'nda eğitim gören 1.2.3. ve 4. sınıf öğrencilerine uygulanmıştır.

3.4. Verilerin Analizi

Araştırmada, veriler analiz edilirken SPSS 22.0 istatistik paket programında veri analizi girişleri yapılmıştır. Verinin tanımsal amaçlı istatistiksel analizi ve normallik varsayımları incelenerek korelasyon analizi, ikili karşılaştırma yapılabilmesi için Çapraz Tablolar (Crosstabs) yapılarak aralarında ilişki olup olmadığı incelenmiştir.

BÖLÜM IV

BULGULAR VE YORUMLAR

Bu bölümde frekans tabloları ve yüzdeler verilerek alt problemlere cevap aranmıştır.

4.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Tablo 3. Öğrencilerin Mezun Oldukları Lise Türüne Göre Dağılımı

Mezun Olunan Lise	f	%
Güzel Sanatlar Lisesi	79	77,5
Anadolu Lisesi	15	14,7
Düz Lise	4	3,9
Açık Öğretim Lisesi	1	1,0
Fen Lisesi	1	1,0
Meslek Lisesi	1	1,0
Teknik Lise	1	1,0
Toplam	102	100,0

Tablo 3'e göre; araştırmaya katılan lisans öğrencilerinin mezun oldukları lise türünün en yüksek oranı, Güzel Sanatlar Lisesi (%77,5) ve Anadolu Lisesi (%14,7) olduğu görülmektedir.

Tablo 4. Güzel Sanatlar Lisesi Mezunu Olan Öğrencilerin Alan Çalgısına ve Cinsiyete Göre Dağılımı

Alan Çalgısı	Kız		Erkek		TOPLAM	
	f	%	f	%	f	%
Keman	28	41,2	5	14,7	33	32,4
Yok	9	13,2	14	41,2	23	22,5
Flüt	17	25	0	0	17	16,7
Bağlama	4	5,9	4	11,8	8	7,8
Çello	4	5,9	3	8,8	7	6,9
Gitar	1	1,5	5	14,7	6	5,9
Viyola	2	2,9	2	5,9	4	3,9
Ud	2	2,9	1	2,9	3	2,9
Kanun	1	1,5	0	0	1	1,0
TOPLAM	68	100,0	34	100,0	102	100,0

Tablo 4'e göre; Güzel Sanatlar Lisesinden mezun olan öğrencilerin alan çalgılarının en yüksek oranı keman (%32,4) ve flüt (%16,7) olduğu; (%22,5) öğrencinin ise alan çalgısının olmadığı görülmekte iken kız öğrencilerden 28'inin keman, 17'sinin flüt çaldığı, 9'unun ise alan çalgısı olmadığı; erkek öğrencilerden 5'inin keman, 5'inin gitar, 4'ünün bağlama çaldığı, 14'ünün ise alan çalgısı olmadığı görülmüştür.

Tablo 5. Güzel Sanatlar Lisesinden Mezun Olan Öğrencilerin Sınıf ve Alan Çalgısına Göre Dağılımı

Sınıf	Keman	Yok	Flüt	Bağlama	Çello	Gitar	Viyola	Ud	Kanun	Toplam
I	9	10	5	2	0	1	2	1	0	30
II	13	6	5	1	4	4	2	1	0	36
III	4	5	3	1	3	0	0	1	1	18
IV	7	2	4	4	0	1	0	0	0	18
Toplam	33	23	17	8	7	6	4	3	1	102

Tablo 5'e göre; Güzel Sanatlar Lisesinden mezun olan, lisans 1. sınıf öğrencilerinden, 9'unun keman, 5'inin flüt çaldığı, 10 öğrencinin ise alan çalgısı olmadığı; lisans 2. sınıf öğrencilerinden, 13'ünün keman, 5'inin flüt çaldığı, 6'sının ise alan çalgısı olmadığı; lisans 3. sınıf öğrencilerinden, 4'ünün keman, 3'ünün flüt, diğer 3'ünün çello çaldığı, 5'inin ise alan çalgısı olmadığı ve lisans 4. sınıf öğrencilerinden, 7'sinin keman, 4'ünün flüt, diğer 4'ünün bağlama çaldığı, 2'sinin ise alan çalgısı olmadığı görülmüştür.

Tablo 6. Öğrencilerin Lisans Eğitimindeki Alan Çalgısına ve Cinsiyete Göre Dağılımı

Alan Çalgısı	Kız		Erkek		TOPLAM	
	f	%	f	%	f	%
Keman	28	41,2	4	11,7	32	31,3
Flüt	23	33,9	2	5,9	25	24,5
Bağlama	5	7,3	6	17,7	11	10,8
Ud	2	2,9	9	26,5	11	10,8
Gitar	1	1,5	6	17,7	7	6,9
Şan	5	7,3	1	2,9	6	5,9
Viyola	2	2,9	2	5,9	4	3,9
Çello	1	1,5	2	5,9	3	2,9
Kanun	1	1,5	0	0	1	1,0
Ney	0	0	1	2,9	1	1,0
Yok	0	0	1	2,9	1	1,0
TOPLAM	68	100,0	34	100,0	102	100,0

Tablo 6'ya göre; öğrencilerin lisans eğitimindeki alan çalgılarının en fazla keman (%31,4) ve flüt (%24,5) olduğu; kız öğrencilerden 28'inin keman, 23'ünün flüt çaldığı; erkek öğrencilerden 9'unun ud, 6'sının gitar, 6'sının ise bağlama çaldığı görülmektedir.

Tablo 7. Öğrencilerin Lisans Eğitimindeki Sınıf ve Alan Çalgısına Göre Dağılımı

Sınıf	Keman	Flüt	Bağlama	Ud	Gitar	Şan	Viyola	Çello	Kanun	Ney	Yok	Toplam
I	11	7	5	4	1	0	0	0	0	1	1	30
II	13	9	1	3	5	1	2	2	0	0	0	36
III	4	5	2	2	1	1	1	1	1	0	0	18
IV	4	4	3	2	0	4	1	0	0	0	0	18
Toplam	32	25	11	11	7	6	4	3	1	1	1	102

Tablo 7'ye göre; 1. sınıf öğrencilerinden 11'inin keman, 7'sinin flüt, 5'inin bağlama, 4'ünün ud çaldığı; 2. sınıf öğrencilerinden 13'ünün keman, 9'unun flüt, 5'inin gitar çaldığı; 3. sınıf öğrencilerinden 5'inin flüt, 4'ünün keman çaldığı; 4. sınıf öğrencilerinden 4'ünün keman, 4'ünün flüt, 3'ünün, bağlama çaldığı, 4'ünün ise alanının şan olduğu görülmektedir.

Tablo 8. Öğrencilerin Alan Çalgısını Nasıl Seçtiklerine ve Cinsiyete İlişkin Görüşlerin Dağılımı

	Kız		Erkek		TOPLAM	
	f	%	f	%	f	%
Evet	65	95,6	29	87,9	94	93,1
Hayır	3	4,4	4	12,1	7	6,9
TOPLAM	68	100,0	33	100,0	101	100,0

Tablo 8'e göre; bu soruya cevap vermeyen sayısı 1'dir. Kız öğrencilerden; evet diyenlerin sayısı 65, hayır diyenlerin sayısı 3; erkek öğrencilerden evet diyenlerin sayısı 29, hayır diyenlerin sayısı ise 4'dür. Hayır cevabı veren öğrenciler, bu cevabı verme nedenlerini şu şekilde açıklamışlardır:

- Öğretmen yönlendirmesi,
- Çello çalmak istedim,
- Çalgı ders saati,
- Öğretmen tavsiyesi ile farklı alanda bilgi sahibi olmak için.

Tablo 9. Öğrencilerin Çalgısını Ne Sıklıkla Çalıştığına ve Cinsiyete Göre Dağılımı

	Kız		Erkek		TOPLAM	
	f	%	f	%	f	%
Haftada iki-üç gün	36	52,9	12	35,3	48	47,1
Sadece dersten önceki gün	11	16,2	5	14,7	16	15,7
Haftada dört-beş gün	9	13,2	5	14,7	14	13,7
Sadece dersimin olduğu gün	8	11,8	4	11,8	12	11,8
Her gün	4	5,9	8	23,5	12	11,8
TOPLAM	68	100,0	34	100,0	102	100,0

Tablo 9'a göre; çalgınızı ne sıklıkla çalışıyorsunuz sorusuna; haftada iki-üç gün cevabını veren 48, sadece dersten önceki gün cevabını veren 16, haftada dört-beş gün cevabını veren 14, sadece dersimin olduğu gün cevabını veren 12, her gün cevabını veren ise 12 kişidir. Kız öğrencilerin 36'sı haftada iki-üç gün, 11'i sadece dersten önceki gün, 9'u haftada dört-beş gün, 8'i sadece dersinin olduğu gün, 4'ünün ise her gün çalışmakta olduğu; erkek öğrencilerin 12'si haftada iki-üç gün, 5'i sadece dersten önceki gün, 5'i haftada dört-beş gün, 4'ü sadece dersinin olduğu gün, 8'inin ise her gün çalıştığı görülmektedir.

Tablo 10. Öğrencilerin Çalgısını Ne Sıklıkla Çalıştığına İlişkin Görüşlerin Sınıf Düzeyine Göre Dağılımı

Sınıf	Haftada iki-üç gün	Sadece dersten önceki gün	Haftada dört-beş gün	Her gün	Sadece dersimin olduğu gün	Toplam
I	12	4	6	5	3	30
II	18	6	3	6	3	36
III	7	3	3	1	4	18
IV	11	3	2	0	2	18
Toplam	48	16	14	12	12	102

Tablo 10'a göre; lisans 1. sınıftan haftada iki-üç gün cevabını veren 12, sadece dersten önceki gün cevabını veren 4, haftada dört-beş gün cevabını veren 6, her gün cevabını veren 5 kişi, sadece dersimin olduğu gün sorusuna cevap veren 3 kişidir. 2. sınıftan haftada iki-üç gün cevabını veren 18, sadece dersten önceki gün cevabını veren 6, haftada dört-beş gün cevabını veren 3, her gün cevabını veren 6, sadece dersimin olduğu gün cevabını veren 3 kişidir. 3. sınıftan haftada iki-üç gün cevabını veren 7, sadece dersten önceki gün cevabını veren 3, haftada dört-beş gün cevabını veren 3, her gün cevabını veren 1 kişi, sadece dersimin olduğu gün cevabını veren 4 kişidir. 4. sınıftan haftada iki-üç gün sorusuna cevap veren 11, sadece dersten önceki gün sorusuna cevap veren 3, haftada dört-beş gün sorusuna cevap veren 2, her gün cevabını veren 0 kişi, sadece dersimin olduğu gün sorusuna cevap veren 2 kişidir.

4.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Tablo 11. Öğrencilerin Alan Çalgısı ve Çaldıkları Müzik Türü Arasındaki İlişkiye Göre Dağılımı

	K.B.M	T.S.M	T.H.M	Pop	Arabesk	Jazz	Rock	Müzik türü ayrımı yapmam	Diğer	Rap/Hiphop	Toplam
Keman	31	8	7	2	2	0	0	1	0	0	51
Flüt	23	2	2	9	1	3	1	2	1	0	44
Bağlama	1	4	10	4	4	0	1	1	0	0	25
Gitar	5	2	2	5	2	3	4	0	1	1	25
Ud	0	10	7	3	4	0	0	0	0	0	24
Şan	6	4	3	1	1	0	1	0	0	0	16
Çello	3	2	1	2	2	0	0	0	0	0	10
Viyola	3	0	1	0	0	0	0	1	0	0	5
Ney	1	0	0	0	1	1	0	0	0	0	3
Kanun	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Toplam	73	33	33	26	17	7	7	5	2	1	

Tablo 11'e göre; öğrencilerin "Alan çalgısı/çaldığı müzik türü" dağılımında alan çalgısı keman olan 51 öğrenciden 31'i K.B.M., 8'i T.S.M., 7'si T.H.M., 2'si pop müzik, 2'si arabesk müzik, 1'i müzik türü ayrımı yapmayıp her türlü müziği çaldığını, jazz, rock müzik, diğer ve rap/hiphop müzik türünü çalmadıklarını belirtmişlerdir. Buna bağlı olarak alan çalgısı keman olan öğrencilerin en fazla çaldıkları müzik türünün K.B.M. olduğu görülmüştür.

Alan çalgısı flüt olan 44 öğrenciden 23'ü K.B.M., 9'u pop müzik, 3'ü jazz, 2'si T.S.M., 2'si T.H.M, 2'si müzik türü ayrımı yapmayıp her türlü müzik, 1'i arabesk müzik, 1'i rock müzik, 1'i diğer müzik türlerini çaldığını, rap/hiphop müzik türünü çalmadıklarını belirtmişlerdir. Buna bağlı olarak alan çalgısı flüt olan öğrencilerin en fazla çaldıkları müzik türünün K.B.M. olduğu görülmüştür.

Alan çalgısı bağlama olan 25 öğrenciden 10'u T.H.M., 4'ü T.S.M., 4'ü pop müzik, 4'ü arabesk müzik, 1'i K.B.M., 1'i rock müzik, 1'i müzik türü ayrımı yapmayıp her türlü müziği çaldığını, jazz, diğer ve rap/hiphop müzik türünü çalmadıklarını belirtmişlerdir. Buna bağlı olarak alan çalgısı bağlama olan öğrencilerin en fazla çaldıkları müzik türünün T.H.M. olduğu görülmüştür.

Alan çalgısı gitar olan 25 öğrenciden 5'i K.B.M., 5'i pop müzik, 4'ü rock müzik, 3'ü jazz, 2'si T.S.M., 2'si T.H.M., 2'si arabesk müzik, 1'i diğer, 1'i rap/hiphop müzik türünü çaldığını, müzik türü ayrımı yapmayıp her türlü müziği çalmadıklarını belirtmişlerdir. Buna bağlı olarak alan çalgısı gitar olan öğrencilerin en fazla çaldıkları müzik türünün K.B.M. ve pop müzik olduğu görülmüştür.

Alan çalgısı ud olan 24 öğrenciden 10'u T.S.M., 7'si T.H.M., 4'ü arabesk müzik, 3'ü pop müzik çaldığını, K.B.M., jazz, rock müzik, diğer, rap/hiphop müzik ve

müzik türü ayrımı yapmayı her türlü müziği çalmadıklarını belirtmişlerdir. Buna bağlı olarak alan çalgısı ud olan öğrencilerin en fazla çaldıkları müzik türünün T.S.M. olduğu görülmüştür.

Alanı şan olan 16 öğrenciden 6'sı K.B.M., 4'ü T.S.M., 3'ü T.H.M., 1'i pop müzik, 1'i arabesk müzik, 1'i rock müzik türlerini söylediklerini, jazz, diğer, rap/hiphop müzik ve müzik türü ayrımı yapmayı her türlü müziği söylemediklerini belirtmişlerdir. Buna bağlı olarak alanı şan olan öğrencilerin en fazla söyledikleri müzik türünün K.B.M. olduğu görülmüştür.

Alan çalgısı çello olan 10 öğrenciden 3'ü K.B.M., 2'si T.S.M., 2'si pop müzik, 2'si arabesk müzik, 1'i T.H.M., çaldığını, jazz, rock müzik, diğer, rap/hiphop müzik ve müzik türü ayrımı yapmayı her türlü müziği çalmadıklarını belirtmişlerdir. Alan çalgısı çello olan öğrencilerin en fazla çaldıkları müzik türünün K.B.M. olduğu görülmüştür.

Alan çalgısı viyola olan 5 öğrenciden 3'ü K.B.M., 1'i T.H.M., 1'i müzik türü ayrımı yapmayı her türlü müziği çaldığını, T.S.M., pop müzik, arabesk müzik, jazz, rock müzik, diğer ve rap/hiphop müzik çalmadıklarını belirtmişlerdir. Alan çalgısı viyola olan öğrencilerin en fazla çaldıkları müzik türünün K.B.M. olduğu görülmüştür.

Alan çalgısı ney olan 3 öğrenciden 1'i K.B.M., 1'i arabesk müzik, 1'i jazz çaldığını, T.S.M., T.H.M., pop müzik, rock müzik, diğer, rap/hiphop müzik ve müzik türü ayrımı yapmayı her türlü müziği çalmadıklarını belirtmişlerdir.

Alan çalgısı kanun olan 1 öğrenci T.S.M. çaldığını, diğer müzik türlerini çalmadığını belirtmiştir.

4.3. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Tablo 12. Öğrencilerin Alan Çalgısı ile Dinledikleri Müzik Türü Arasındaki İlişkiye Göre Dağılımı

	Pop	K.B.M	T.H.M	Jazz	Rock	Müzik türü ayrımı yapmam	Arabesk	T.S.M	Rap/Hiphop	Diğer	Toplam
Keman	23	17	13	14	15	10	9	10	4	2	117
Flüt	14	9	5	10	10	11	4	3	3	1	70
Ud	7	4	7	5	3	3	4	8	1	0	42
Bağlama	6	4	7	2	1	4	5	4	2	0	35
Gitar	2	5	2	5	5	0	2	1	3	2	29
Şan	3	3	3	2	2	3	3	1	0	0	20
Çello	1	3	2	1	0	0	2	2	1	1	13
Viyola	1	1	2	1	1	2	1	0	0	0	9
Kanun	1	0	1	0	0	0	1	1	1	0	5
Ney	0	1	0	1	0	0	0	0	0	1	3
Toplam	58	47	42	41	37	33	31	30	15	7	

Tablo 12'ye göre öğrencilerin “Alan çalgısı/dinlediği müzik türü” dağılımında; alan çalgısı keman olan 117 öğrenciden 23'ü pop müzik, 17'si K.B.M., 15'i rock müzik, 14'ü jazz, 13'ü T.H.M., 10'u müzik türü ayrımı yapmam her türlü müzik, 10'u T.S.M., 9'u arabesk müzik, 4'ü rap/hiphop müzik, 2'si diğer müzik türlerini dinlediğini belirtmiştir. Buna bağlı olarak alan çalgısı keman olan öğrencilerin en fazla dinledikleri müzik türünün pop müzik olduğu görülmüştür.

Alan çalgısı flüt olan 70 öğrenciden 14'ü pop müzik, 11'i müzik türü ayrımı yapmam her türlü müzik, 10'u jazz, 10'u rock müzik, 9'u K.B.M., 5'i T.H.M., 4'ü arabesk müzik, 3'ü T.S.M., 3'ü rap/hiphop müzik, 1'i ise diğer müzik türlerini dinlediğini belirtmiştir. Buna bağlı olarak alan çalgısı flüt olan öğrencilerin en fazla dinledikleri müzik türünün pop müzik olduğu görülmüştür.

Alan çalgısı ud olan 42 öğrenciden 8'i G.T.S.M., 7'si pop müzik, 7'si T.H.M., 5'i jazz, 4'ü K.B.M., 4'ü arabesk müzik, 3'ü rock müzik, 3'ü müzik türü ayrımı yapmam her türlü müzik, 1'i rap/hiphop müzik dinlediğini belirtmiştir. Buna bağlı olarak alan çalgısı ud olan öğrencilerin en fazla dinledikleri müzik türü T.S.M. olduğu görülmektedir.

Alan çalgısı bağlama olan 35 öğrenciden 7'si T.H.M., 6'sı pop müzik, 5'i arabesk müzik, 4'ü K.B.M., 4'ü T.S.M., 4'ü müzik türü ayrımı yapmam her türlü müzik, 2'si jazz, 2'si rap/hiphop müzik, 1'i rock müzik dinlediğini belirtmiştir. Buna bağlı olarak alan çalgısı bağlama olan öğrencilerin en fazla dinledikleri müzik türü T.H.M. olduğu görülmüştür.

Alan çalgısı gitar olan 29 öğrenciden 5'i K.B.M., 5'i jazz, 5'i rock müzik, 3'ü rap/hiphop, 2'si T.H.M., 2'si pop müzik, 2'si arabesk müzik, 2'si diğer, 1'i T.S.M. dinlediğini belirtmiştir. Buna bağlı olarak alan çalgısı gitar olan öğrencilerin en fazla dinledikleri müzik türü K.B.M., jazz ve rock müzik olduğu görülmüştür.

Alanı şan olan 20 öğrenciden 3'ü K.B.M., 3'ü T.H.M., 3'ü pop müzik, 3'ü arabesk müzik, 3'ü müzik türü ayrımı yapmam her türlü müzik, 2'si jazz, 2'si rock, 1'i T.S.M. dinlediğini belirtmiştir. Buna bağlı olarak alanı şan olan öğrencilerin en fazla dinledikleri müzik türlerinin K.B.M., T.H.M., pop müzik ve müzik türü ayrımı yapmayıp her türlü müziği dinledikleri görülmüştür.

Alan çalgısı çello olan 13 öğrenciden 3'ü K.B.M., 2'si T.S.M., 2'si T.H.M., 2'si arabesk müzik, 1' jazz, 1'i pop müzik, 1'i rap/hiphop, 1'i diğer müzik türlerini dinlediğini belirtmiştir. Buna bağlı olarak alan çalgısı çello olan öğrencilerin en fazla dinledikleri müzik türünün K.B.M. olduğu görülmüştür.

Alan çalgısı viyola olan 9 öğrenciden 2'si T.H.M., 2'si müzik türü ayrımı yapmam her türlü müzik, 1'i K.B.M., 1'i jazz, 1'i pop müzik, 1'i arabesk müzik, 1'i rock müzik dinlediğini belirtmiştir. Buna bağlı olarak alan çalgısı viyola olan

öğrencilerin en fazla dinledikleri müzik türlerinin T.S.M., müzik türü ayrımı yapmam her türlü müzik türünü dinledikleri görülmüştür.

Alan çalgısı kanun olan 5 öğrenciden 1'i T.S.M., 1'i T.H.M., 1'i pop müzik, 1'i arabesk müzik, 1'i rap/hiphop müzik dinledikleri görülmüştür.

Alan çalgısı ney olan 3 öğrenciden 1'i K.B.M., 1'i jazz, 1'i diğer müzik türlerini dinlediklerini belirtmişlerdir.

4.4. Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Tablo 13. Öğrencilerin Lisans Eğitimine Başlamadan Önce Dinledikleri Müzik Türü ile Alan Çalgısı Arasındaki İlişkiye Göre Dağılımı

	Pop	T.H.M	K.B.M	Rock	Müzik türü ayrımı yapmam	Arabesk	T.S.M	Jazz	Rap/Hiphop	Diğer	Toplam
Keman	23	12	13	10	11	5	7	7	5	2	95
Flüt	13	5	8	9	9	4	1	5	1	1	56
Ud	8	6	1	2	2	7	7	0	0	0	33
Bağlama	5	7	1	1	3	3	3	1	1	0	25
Gitar	2	3	3	5	1	2	1	4	3	0	24
Şan	4	2	2	2	2	2	0	2	0	0	16
Çello	2	2	2	0	0	2	2	1	1	1	13
Viyola	1	2	1	1	2	1	0	1	0	0	9
Kanun	1	1	0	0	0	0	1	0	0	0	3
Ney	0	0	1	0	0	0	0	1	0	1	3
Toplam	59	40	32	30	30	26	22	22	11	5	

Tablo 13'e göre; öğrencilerin "Lisans eğitimine başlamadan önce dinledikleri müzik türü/alan çalgısı" dağılımında; pop müzik dinleyen 59 öğrenciden 23'ünün keman, 13'ünün flüt, 8'inin ud, 5'inin bağlama, 4'ünün şan, 2'sinin çello, 2'sinin gitar, 1'inin kanun, 1'inin ise viyola eğitimi aldığı görülmüştür.

Lisans eğitimine başlamadan önce T.H.M. dinleyen 41 öğrenciden 12'sinin keman, 7'sinin bağlama, 6'sının ud, 5'inin flüt, 3'ünün gitar, 2'sinin çello, 2'sinin şan, 2'sinin viyola, 1'inin kanun eğitimi aldığı, 1'inin ise çalgısının olmadığı görülmüştür.

Lisans eğitimine başlamadan önce K.B.M. dinleyen 33 öğrenciden 13'ünün keman, 8'inin flüt, 3'ünün gitar, 2'sinin çello, 2'sinin şan, 1'inin bağlama, 1'inin ney, 1'inin ud, 1'inin viyola eğitimi aldığı, 1'inin ise çalgısının olmadığı görülmüştür.

Lisans eğitimine başlamadan önce rock müzik dinleyen 31 öğrenciden 10'unun keman, 9'unun flüt, 5'inin gitar, 2'sinin şan, 2'sinin ud, 1'inin bağlama, 1'inin viyola eğitimi aldığı, 1'inin ise çalgısının olmadığı görülmüştür.

Lisans eğitimine başlamadan önce, müzik türü ayrımı yapmam her türlü müzik dinlerim diyen 30 öğrenciden 11'inin keman, 9'unun flüt, 3'ünün bağlama, 2'sinin şan, 2'sinin ud, 2'sinin ise viyola, 1'inin gitar eğitimi aldığı görülmüştür.

Lisans eğitimine başlamadan önce arabesk müzik dinleyen 26 öğrenciden 7'sinin ud, 5'inin keman, 4'ünün flüt, 3'ünün bağlama, 2'sinin çello, 2'sinin gitar, 2'sinin şan, 1'inin ise viyola eğitimi aldığı görülmüştür.

Lisans eğitimine başlamadan önce T.S.M. dinleyen 22 öğrenciden 7'sinin keman, 7'sinin ise ud, 3'ünün bağlama, 2'sinin çello, 1'inin flüt, 1'inin gitar, 1'inin kanun eğitimi aldığı görülmüştür.

Lisans eğitimine başlamadan önce Jazz dinleyen 22 öğrenciden 7'sinin keman, 5'inin flüt, 4'ünün gitar, 2'sinin şan, 1'inin bağlama, 1'inin çello, 1'inin ney, 1'inin ise viyola eğitimi aldığı görülmüştür.

Lisans eğitimine başlamadan önce Rap/Hiphop müzik dinleyen 11 öğrenciden 5'inin keman, 3'ünün gitar, 1'inin bağlama, 1'inin çello, 1'inin flüt eğitimi aldığı görülmüştür.

Lisans eğitimine başlamadan önce, diğer müzik türlerini dinliyorum diyen 5 öğrenciden 2'sinin keman, 1'inin çello, 1'inin flüt, 1'inin ise ney eğitimi aldığı görülmüştür.

4.5. Beşinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Tablo 14. Öğrencilerin Dinledikleri Müzik Türü ve Alan Çalgısı ile Çaldıkları Müzik Türü Arasındaki İlişkiye Göre Dağılımı

	K.B.M	T.S.M	T.H.M	Pop	Arabesk	Jazz	Rock	Müzik türü ayrımı yapmam	Diğer	Rap/Hiphop	Toplam
Pop	42	22	20	18	11	2	3	1	0	0	58
K.B.M	38	16	13	10	6	6	3	1	2	1	48
T.H.M	28	20	19	10	10	2	2	0	1	1	43
Jazz	33	14	10	13	6	7	3	0	1	1	41
Rock	34	13	10	13	4	3	5	0	1	1	38
Müzik türü ayrımı yapmam	22	8	10	7	3	1	2	5	0	0	33
Arabesk	20	16	16	12	11	0	2	0	0	0	31
T.S.M	17	23	15	6	10	2	2	0	1	1	30
Rap/Hiphop	10	5	5	8	3	1	2	0	1	1	15
Diğer	6	3	3	3	3	2	2	0	2	1	7
Toplam	73	33	33	24	17	7	7	5	2	1	101

Tablo 14'e göre; öğrencilerin "Dinlediği müzik türü/alan çalgısı" dağılımında alan çalgısı ile pop müzik çalan 58 öğrenciden 42'si K.B.M., 22'si T.S.M., 20'si T.H.M., 18'i pop müzik, 11'i arabesk müzik, 2'si jazz, 3'ü rock müzik, 1'i müzik türü

ayrımı yapmayıp hepsini dinlemekte olduğu, diğer ve rap/hiphop m¼zik t¼rlerini ise; dinleyen ¼đrenci olmadığı g¼r¼lm¼şt¼r.

Alan algısı ile K.B.M. alan 48 ¼đrenciden 38'i K.B.M., 16'sı T.S.M., 13'¼ T.H.M., 10'u pop m¼zik, 6'sı arabesk m¼zik, 6'sı jazz, 3'¼ rock m¼zik, 1'i m¼zik t¼r¼ ayrımı yapmayıp hepsini dinlemekte, 2'si diğer, 1'i ise rap/hiphop m¼zik t¼rlerini dinledikleri g¼r¼lm¼şt¼r.

Alan algısı ile T.H.M. alan 43 ¼đrenciden 28'i K.B.M., 20'sı T.S.M., 19'u T.H.M., 10'u pop m¼zik, 10'u arabesk m¼zik, 7'si jazz, 3'¼ rock m¼zik, 1'i diğer, 1'inin ise rap/hiphop m¼zik t¼rlerini dinlemekte olduğu, m¼zik t¼r¼ ayrımı yapmayıp her t¼rl¼ m¼zik t¼r¼n¼ dinleyen ¼đrenci olmadığı g¼r¼lm¼şt¼r.

Alan algısı ile jazz alan 41 ¼đrenciden 33'¼ K.B.M., 14'¼ T.S.M., 10'u T.H.M., 13'¼ pop m¼zik, 6'sı arabesk m¼zik, 6'sı jazz, 3'¼ rock m¼zik, 1'i diğer, 1'inin ise rap/hiphop m¼zik t¼rlerini dinlemekte olduğu, m¼zik t¼r¼ ayrımı yapmayıp her t¼rl¼ m¼zik t¼r¼n¼ dinleyen ¼đrenci olmadığı g¼r¼lm¼şt¼r.

Alan algısı ile rock m¼zik alan 38 ¼đrenciden 34'¼ K.B.M., 13'¼ T.S.M., 10'u T.H.M., 13'¼ pop m¼zik, 4'¼ arabesk m¼zik, 3'¼ jazz, 5'i rock m¼zik, 1'i diğer, 1'inin ise rap/hiphop m¼zik t¼rlerini dinlemekte olduğu, m¼zik t¼r¼ ayrımı yapmayıp her t¼rl¼ m¼zik t¼r¼n¼ dinleyen ¼đrenci olmadığı g¼r¼lm¼şt¼r.

Alan algısı ile m¼zik t¼r¼ ayrımı yapmayıp her t¼rl¼ m¼zik t¼r¼n¼ alan 33 ¼đrenciden 22'si K.B.M., 8'i T.S.M., 10'u T.H.M., 7'si pop m¼zik, 3'¼ arabesk m¼zik, 1'i jazz, 2'si rock m¼zik, 5'i m¼zik t¼r¼ ayrımı yapmayıp hepsini dinlemekte olduğu, diğer ve rap/hiphop m¼zik t¼rlerini ise dinleyen ¼đrenci olmadığı g¼r¼lm¼şt¼r.

Alan algısı ile arabesk m¼zik çalan 31 ¼đrenciden 20'si K.B.M., 16'sı T.S.M., 16'u T.H.M., 12'si pop m¼zik, 11'i arabesk m¼zik, 2'si rock m¼zik dinlemekte olup, jazz, diğer, rap/hiphop m¼zik ve m¼zik t¼r¼ ayrımı yapmam her t¼r¼n¼ dinleyen ¼đrenci olmadığı g¼r¼lm¼şt¼r.

Alan algısı ile T.S.M. alan 30 ¼đrenciden 17'si K.B.M., 23'¼ T.S.M., 15'i T.H.M., 6'sı pop m¼zik, 10'u arabesk m¼zik, 2'si jazz, 2'si rock m¼zik, 1'i diğer, 1'inin ise rap/hiphop m¼zik t¼rlerini dinlemekte olduğu, m¼zik t¼r¼ ayrımı yapmayıp her t¼rl¼ m¼zik t¼r¼n¼ dinleyen ¼đrenci olmadığı g¼r¼lm¼şt¼r.

Alan algısı ile rap/hiphop m¼zik çalan 15 ¼đrenciden 10'u K.B.M., 5'i T.S.M., 5'i T.H.M., 8'i pop m¼zik, 3'¼ arabesk m¼zik, 1'i jazz, 2'si rock m¼zik, 1'i diğer, 1'inin ise rap/hiphop m¼zik t¼rlerini dinlemekte olduğu, m¼zik t¼r¼ ayrımı yapmayıp her t¼rl¼ m¼zik t¼r¼n¼ dinleyen ¼đrenci olmadığı g¼r¼lm¼şt¼r.

Alan algısı ile diğer m¼zik t¼rlerini çalan 7 ¼đrenciden 6'sı K.B.M., 3'¼ T.S.M., 3'¼ T.H.M., 3'¼ pop m¼zik, 3'¼ arabesk m¼zik, 2'si jazz, 2'si rock m¼zik,

2'si diğer, 1'inin ise rap/hiphop m¼zik t¼rlerini dinlemekte olduğu, m¼zik t¼r¼ ayrımı yapmayı her t¼rl¼ m¼zik t¼r¼n¼ dinleyen oğrenci olmadığı g¼r¼lm¼şt¼r.

BÖLÜM V

SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1. Sonuçlar

Araştırmanın bu bölümünde analizler sonucunda ele alınan bulgular esas alınarak varılan sonuçlar, alt problemlerin sıralanmasına uygun bir biçimde sunulmuştur.

5.1.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Sonuçlar

Öğrencilerin mezun oldukları lise türünün en yüksek oranı sırasıyla güzel sanatlar lisesi, anadolu lisesi, düz lise ve diğer liseler olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır.

Öğrencilerin, Güzel Sanatlar Lisesinde iken eğitimini aldıkları alan çalgıları sırasıyla keman, flüt, bağlama, çello, viyola ve ud olduğu tespit edilmiş; diğer liselerden mezun olan ve buna bağlı olarak alan çalgısı olmayan öğrenci sayısının da oldukça fazla olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Güzel Sanatlar Lisesinden mezun olan öğrencilerden, kız öğrencilerin, en fazla keman ve flüt çaldığı; erkek öğrencilerin ise; en fazla keman, gitar ve bağlama çaldığı sonuçlarına ulaşılmış olup elde edilen veriler doğrultusunda alan çalgısı olmayan cinsiyet grubunun en fazla erkek öğrencilerden oluştuğu sonuçlarına ulaşılmıştır.

Güzel Sanatlar Lisesinden mezun olan lisans I. ve II. sınıf öğrencilerinin alan çalgıları; en çok keman, flüt; III. sınıf öğrencilerinin alan çalgıları en çok keman, flüt, çello, IV. sınıf öğrencilerinin ise alan çalgılarının en çok keman, flüt ve bağlama olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır. Bu sonuçlara bağlı olarak çalgısı olmayan, yani diğer liselerden mezun olan öğrencilerin en fazla olduğu sınıf I. sınıf, sonra II. III. IV. sınıflar olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır.

Öğrencilerin lisans eğitimindeki alan çalgılarına bakıldığında öğrencilerin keman, flüt, bağlama, ud, gitar, şan, viyola, çello, kanun ve ney çaldıkları, en fazla tercih edilen çalgıların ise keman ve flüt olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Öğrencilerin lisans eğitimindeki alan çalgılarının cinsiyete göre dağılımında, kız öğrencilerin en fazla tercih ettiği alan çalgısı, keman ve flüt, erkek öğrencilerin en fazla tercih ettiği alan çalgısının ud, gitar ve bağlama olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır.

Öğrencilerin lisans eğitimindeki alan çalgılarının sınıflara göre dağılımında,

- I. sınıfların alan çalgılarının en fazla keman, flüt, bağlama, ud,
- II. sınıfların alan çalgılarının en fazla keman, flüt, gitar,
- III. sınıfların alan çalgılarının en fazla flüt, keman,
- IV. sınıfların alan çalgılarının en fazla keman, flüt, bağlama ve şan alanında oldukları sonuçlarına ulaşılmıştır. Bu sonuçlar doğrultusunda en çok tercih edilen çalgıların keman ve flüt olduğu tespit edilmiştir.

Öğrencilerin alan çalgılarını en çok kendi istekleri doğrultusunda seçtikleri sonucuna ulaşılmıştır. Araştırmaya katılan kız öğrenci sayısı, erkek öğrenci sayısında fazladır. Bu doğrultuda kız öğrencilerin 65'i alan çalgısını kendi isteği ile seçmiş, 3'ü farklı sebeplerle seçmiştir. Erkek öğrencilerden ise 29'u alan çalgısını kendi isteği ile seçmiş, 4'ünün ise farklı sebeplerle seçmiş olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır.

Öğrencilerin çoğunluğunun çalgılarına en fazla haftada iki-üç gün çalıştığı; kız öğrencilerin çoğunluğunun çalgılarına haftada iki-üç gün, sadece dersten önceki gün, haftada dört beş gün çalıştığı; erkek öğrencilerin ise; haftada iki- üç gün ve her gün çalıştıkları tespit edilmiştir. Bu veriler doğrultusunda erkek ve kız öğrencilerin çalgılarına daha çok haftada iki-üç gün çalışmakta oldukları sonuçlarına ulaşılmıştır.

- I. sınıfların çalgılarına daha çok haftada iki-üç gün, haftada dört-beş gün,
- II. sınıfların daha çok haftada iki-üç gün, sadece dersten önceki gün, her gün,
- III. sınıfların daha çok haftada iki-üç gün, sadece derslerinin olduğu gün,
- IV. sınıfların daha çok haftada iki-üç gün ve sadece dersten önceki gün çalıştığı tespit edilmiştir. Bu veriler doğrultusunda, I. II. III. ve IV. sınıftaki öğrencilerin çalgılarına en fazla haftada iki-üç gün çalıştıkları sonuçlarına ulaşılmıştır.

5.1.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Sonuçlar

Alan çalgısı K.B.M (keman, flüt, şan, çello, viyola) olan öğrencilerin çalgıları ile en fazla K.B.M. çaldıkları sonucuna ulaşılmıştır. Gitar öğrencileri, K.B.M. ile Pop müzik çalmaktadır.

Alan çalgısı T.H.M. (bağlama) olan öğrencilerin çalgıları ile en fazla çaldıkları müzik türü T. H.M.' dir.

Alan çalgısı T.S.M. (ud, kanun) olan öğrencilerin çalgıları ile en fazla çaldıkları müzik türü T.S.M., alan çalgısı (Ney) olan öğrenciler ise T.S.M. ve diğer müzik türlerini çalmamakta, K.B.M., arabesk ve jazz çaldıkları sonuçlarına ulaşılmıştır.

5.1.3. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Sonuçlar

Alan çalgısı K.B.M. (keman, flüt) olan öğrenciler en fazla pop müzik dinlemekte, çalgısı (çello) olan öğrenciler K.B.M., çalgısı (gitar) olan öğrenciler K.B.M., jazz ve rock dinlemektedirler. Şan öğrencilerinin ise K.B.M., T.H.M., pop müzik ve müzik türü ayrımı yapmayıp her türlü müziği dinledikleri, çalgısı (viyola) olan öğrencilerin ise T.S.M., müzik türü ayrımı yapmayıp her türlü müzik türünü dinledikleri sonucuna ulaşılmıştır.

Alan çalgısı T.H.M. (bağlama) olan öğrencilerin en fazla dinledikleri müzik türü T.H.M. olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Alan çalgısı T.S.M. (ud) olan öğrencilerin en fazla dinledikleri müzik türü T.S.M., çalgısı (kanun) olan öğrenciler, T.S.M., T.H.M., pop müzik, arabesk müzik, Rap/Hiphop müzik dinledikleri, çalgısı (ney) olan öğrenciler ise K.B.M., jazz ve diğer müzik türlerini dinledikleri sonuçlarına ulaşılmıştır.

5.1.4. Dördüncü Alt Probleme İlişkin Sonuçlar

Lisans eğitimine başlamadan önce pop, K.B.M., rock, müzik türü ayrımı yapmayan ve jazz dinleyen öğrencilerin lisans eğitimine başladıktan sonra en çok tercih ettikleri alan çalgısı keman ve flüt olmuştur.

Lisans eğitimine başlamadan önce diğer müzik türlerini dinleyen öğrencilerin lisans eğitimine başladıktan sonra tercih ettikleri alan çalgısı sadece keman'dır.

Lisans eğitimine başlamadan önce T.H.M. dinleyen öğrencilerin lisans eğitimine başladıktan sonra tercih ettikleri alan çalgılarının keman ve bağlama olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Lisans eğitimine başlamadan önce T.S.M. dinleyen öğrencilerin lisans eğitimine başladıktan sonra tercih ettikleri alan çalgılarının keman ve ud olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Lisans eğitimine başlamadan önce rap/hiphop dinleyen öğrencilerin lisans eğitimine başladıktan sonra tercih ettikleri alan çalgılarının keman ve gitar olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Lisans eğitimine başlamadan önce arabesk dinleyen öğrencilerin lisans eğitimine başladıktan sonra tercih ettikleri alan çalgıları ud, keman ve flüt olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Buna göre; arabesk dinleyen öğrencilerin, en fazla ud çaldığı sonucuna ulaşılmıştır.

5.1.5. Beşinci Alt Probleme İlişkin Sonuçlar

Alan çalgısı ile K.B.M. çalan öğrenciler, çeşitli müzik türlerini dinlemektedirler fakat en çok dinledikleri müzik türü K.B.M.'dir.

Alan çalgısı ile T.H.M. çalan öğrenciler en fazla K.B.M., T.S.M. ve T.H.M dinlemektedirler.

Alan çalgısı ile jazz, rap/hiphop, arabesk, rock, müzik türü ayrımı yapmayıp her türlü müzik türü ve diğer müzik türlerini çalan öğrencilerin en fazla dinledikleri müzik türünün K.B.M. olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır.

Alan çalgısı ile T.S.M. çalan öğrencilerin en fazla dinledikleri müzik türü T.S.M. olduğu saptanmıştır.

Alan çalgısı K.B.M. çalgısı olan öğrenciler K.B.M., T.H.M. çalgısı olan öğrenciler T.H.M., T.S.M. çalgısı olan öğrenciler T.S.M. çalmaktadırlar. Bu sonuçlar

doğrultusunda K.B.M., T.H.M. ve T.S.M. çalgısı çalan öğrencilerin çalgıları ile çaldıkları müzik türleri arasında paralel bir ilişki gözlenmiş olup ney çalan öğrencilerin çalgıları ve çaldıkları müzik türleri arasında herhangi bir paralellik görülmemiştir.

K.B.M. çalgısı (keman, flüt, gitar, şan, çello, viyola) çalan öğrencilerin dinledikleri müzik türleri sırası ile pop müzik, K.B.M. ve T.S.M.'dir. T.S.M. çalgısı (ud, kanun) çalan öğrenciler, en fazla T.S.M. dinlemekte olup, (ney) çalan öğrenciler T.S.M. dinlememektedirler. Öğrencilerin alan çalgıları ile çaldıkları müzik türlerinde olduğu gibi K.B.M., T.S.M. ve T.H.M. çalgısı çalan öğrencilerin dinledikleri müzikler arasında paralel bir ilişki gözlenmiş, T.S.M. çalgılarından ney çalan öğrencilerin çalgıları ile dinledikleri müzikler arasında herhangi bir paralellik görülmemiştir.

Lisans eğitimine başlamadan önce öğrencilerin dinledikleri müzikler ile lisans eğitimine başladıktan sonra tercih ettikleri alan çalgıları arasında da paralel bir ilişki olduğu gözlenmiştir.

5.2.Öneriler

Bu araştırmada elde edilen sonuçlara dayanılarak aşağıdaki önerilerin getirilmesi uygun görülmüştür.

Müzik eğitiminin, çeşitli müziklerin ve çalgı tanıtımının okul öncesi dönemden başlamasının da faydalı olacağı düşünülmektedir.

Müzik eğitimi sürecinde çeşitli müzik türlerinin ilköğretim ve ortaokullarda da tanıtılmasının önemli olduğu düşünülmektedir.

Milli Eğitim Bakanlığı'nda çalışan öğretmenlere müzik türleri ve çalgı tanıtımı ile ilgili eğitim seminerlerinin yapılmasının da önemli olduğu düşünülmektedir.

Çalgı eğitimcilerinin; öğrencileri, dinledikleri müzikleri çalgıları ile çalmaları konusunda desteklemeleri, aynı zamanda çaldıkları müzikleri de dinlemeleri konusunda teşvik etmelerinin önemli olabileceği,

Bu çalışmanın başka üniversitelerdeki eğitim fakültelerinin müzik eğitimi bölümlerinde ve Güzel Sanatlar Liselerinde de yapılmasının faydalı olacağı düşünülmektedir.

KAYNAKÇA

- Alaner, A. B. (2000). *Tarihsel Süreçte Müzik*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Basımevi.
- Angı, E. Ç., Şendurur, Y., (2015). Lise Öğrencilerinin Demografik Özellikleri ile Dinledikleri Müzik Türleri Arasındaki İlişki. *International Journal of Social Science*, 33, 223-238.
- Angı, E. Ç. (2012). *Lise Öğrencilerinin Demografik Özellikleri ile Dinledikleri Müzik Türleri Arasındaki İlişki*. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Angı, E. Ç. (2013). Müzik Kavramı ve Türkiye’de Dinlenen Bazı Müzik Türleri. *İdil Sanat ve Dil Dergisi*, 2(10), 59-81.
- Aksu, C. (2008). Türk Müzik Devrimine Güncel Bakış Sonuçtan-Sürece, Süreçten-Günümüze Yeni Çıkarımlar. *Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Dergisi*, 13, 17-26.
- Büyükdüvenci, S. (2006). Sanat ve Değer. *Felsefe ve Sosyal Bilimler Dergisi*, 21(2), 47-50.
- Büyükoztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş., Demirel, F., (2016). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. (21. baskı). Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Biber-Öz, N.(2001). İnsanın Kültürel Gelişiminde Müzik Eğitiminin Önemi. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14(1), 101-106.
- Boal-Palheiros G. M. and Hargreaves D. J. (2001). *Listening to Music at Home and at School*. Cambridge University Press, 18(2), 103-118.
- Çakır, M.S. (2012). Türkiyede Popüler Müzik Kültürü İçerisinde “Cover” Kavramı Üzerine Bir İnceleme. *İnönü Üniversitesi Sanat ve Tasarım Dergisi*, 2(6), 323-335.
- Çerezcioglu, A. (2013). Popüler Müzik ve Gündelik Yaşam Deneyimi. *Folklor/Edebiyat*, 19(75), 159-172.
- Çiftçi E. (2010). Popüler Kültür, Popüler Müzik ve Müzik Eğitimi. *Erzincan Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12(2), 149-161.
- Çilden, Ş. (2001). Müzik, Çocuk Gelişimi ve Öğrenme. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21(1), 1-8.
- Çilden, Ş. (2016). Çalgı Eğitiminde Usta-Çırak Yöntemi. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 16, 2208-2220.

- Demirtaş, H.O., Köse, H.S., (2018), Müzik Öğretmeni Adaylarının Müzik Türlerine İlgileri Üzerine Bir İnceleme. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18(3), 1378-1403.
- Düzbastılar, M., (2017). Müzik Eğitiminin Müzikal Tercihler Üzerine Etkisi. *International Journal of Social Sciences and Education Research*, 3(5),1485-1486.
- Erdal, B .(2009). *Müzik Türlerinin Tercih Edilmesinde Kişilik Özellikleri ve Beğeni İlişkisi*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Güzel Sanatlar Enstitüsü, İzmir.
- Erdal, B. (2009). Müzik Tercihi ve Kişilik İlişkisi. *Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*.35(2), 188-196.
- Erdal, B., Ok, Ü. (2012). Müzik Tercihinde İnanç Biçimlerinin Rolü. *International Journal of Social Science*. 5(3), 59-74.
- Erdal, B. (2018). *Müzik Beğenisinde Yapısal Faktörler Üzerine Kişilik, Duygular ve Tercihler.*, Y. Kındap (Ed.). Ankara: Gece Akademi Yayınevi.
- Günay, E. (2006). *Müzik Sosyolojisi Sosyolojiden Müzik Kültürüne Bir Bakış*. (1.basım) İstanbul: Bağlam Yayıncılık.
- Güngör, N. (1993). *Sosyokültürel Açından Arabesk Müzik*. (2. Basım) Ankara: Bilgi Yayınları.
- Girgin, D., (2016). Çalgı Eğitiminde Algılanan Aile Desteği Ölçeği Geliştirme Çalışması. *Elementary Education Online*, 15(3), 778-786.
- İlyasoğlu, E. (2009). *Zaman İçinde Müzik*. (9. Basım). İstanbul: Remzi Kitabevi.
- İlyasoğlu, E. (2013). *Zaman İçinde Müzik*. (10. Basım). İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- İmik, Ü. (2017). “Klasik” Kavramı Ekseninde Türk Müziği ve Batı Müziği Kültüründeki Benzerlikler/Farklılıklar Üzerine Genel Bir Değerlendirme. *İnönü Üniversitesi Kültür ve Sanat Dergisi*, 3(1), 199-205.
- Jöntürk. (2003). *Bir Gençlik Çılgılığı Hiphop Kültürü*. (1. Basım). İstanbul: Akyüz Yayın Grubu.
- Kayhan, K. (2011). *Üniversite Öğrencilerinin Klasik Müzik İle İlgili Beğeni Tutumları*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Başkent Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Karşıcı, G., Kutluk, F. (2007). Müzik Beğenisinde Kültürel Etkenler. *Akdeniz Sanat Hakemli Dergi*, 1(1), 87-94.

- Kapıkıran, Ş., Yağcı, U. (2012). Ergenlerin Yalnızlık ve Yaşam Doyumu: Çalgı Çalma ve Müzik Topluluğuna Katılmanın Aracı ve Farklılaştırıcı Rolü. *Elementary Education Online*, 11(3), 738-747.
- Kalender, N. (2001). Müzik Dinlemenin Eğitsel Temelleri. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14(1), 151-157.
- Keseroğlu, E. (2005). *Caz Müziğinin Gelişim Süreci ve Etnik Müziklerle Etkileşimi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Konak, A., Gün-Duru E., Gün E. (2018). Klasik Müzik Dinlemenin Resim-İş Öğretmenliği 1. Sınıf Öğrencilerinin Tasarım Becerilerine Etkisi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 10(21), 48-56.
- Koca, Ş. (2013). Müzik Öğretmeni Adaylarının Bireysel Çalgı Öğretimi Yeterlik Düzeyleri ile İlgili Görüşlerinin İncelenmesi. *International Periodical For the Languages, Literature And History Of Turkish or Turkic Vol.8(8)*, 837.
- Köksoy, A. M., (2017). Müzik Öğretmeni Adaylarının Mesleki Yeterlik Düzeylerinin Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi. *Ekev Akademi Dergisi*, 21(72). 1-13.
- Levendoğlu, O. (2005). Tarih İçinde Geleneksel Türk Sanat Müziği ve Diğer Kültürlerle Etkileşimleri. *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 19(2), 253- 262.
- Leisuk T.(2005). The effect of music listeninig of work performance. *Music and Psychology Research*. Vol.33(2). 173-191.
- Menon V. and Levitin D.J. (2005). The rewards of music listening. Response and physiological connectivity of the mesolimbic system. *NeuroImage Journal*, 28, 175-184.
- Öner, A. (2012), Türkiye'de Müzik Eğitiminin Kültürel Boyutları. Erciyes Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bölümü. *Batman Üniversitesi Yaşam Bilimleri Dergisi*,1(1), 9-17.
- Özmenteş, S. (2005). Müzik Eğitiminin Boyutları ve Çalgı Eğitimi. *Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6(9), 89-98.
- Özkasnaklı, U., Dalkıran, E. (2017). Genel Müzik Eğitiminde Çalgı Çalmaya Yönelik Öğrenci Görüşleri. *Sanat Eğitimi Dergisi*, 5(1), 1-17.
- Özkan, H. H. (2006). Popüler Kültür ve Eğitim. *Kastamonu Eğitim Dergisi*. 14(1), 29-38.
- Özen, N. (2004). Çalgı Eğitiminde Yararlanılan Müzik Eğitimi Yöntemleri. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 24(2). 57-63.
- Parasız, G. (2009). *Keman Öğretiminde Kullanılmakta Olan Çağdaş Türk Müziği Eserlerinin Seslendirilmesine Yönelik Olarak Oluşturulan Hazırlayıcı*

Alıştırmaların İşgörüsellik Ve Etkililik Yönünden İncelenmesi.
Yayımlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü,
Ankara.

Pelikoğlu, M. C., Özşen, B. (2015). Türk Müziği ve Batı Müziğinde Kullanılan Bazı Tür ve Biçimlerin Birbirlerine Benzerlikleri Üzerine Bir Değerlendirme. *İnönü Üniversitesi Kültür ve Sanat Dergisi* 1(2), 51-60.

Sak, Ö.S. (1997). *İlköğretim Okullarında Müzik Eğitimi Ve Çocuk Şarkıları Üzerine Bir Araştırma*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Selçuk Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Konya.

Say, A. (1992). *Müzik Ansiklopedisi.(1. cilt)*. Ankara: Başkent Yayınevi.

Say, A. (1992). *Müzik Ansiklopedisi (4. cilt)* Ankara: Başkent Yayınevi.

Say, A. (2000). *Müzik Tarihi.*(4. basım). Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

Şendurur, Y. Akgül Barış, D. (2002). Müzik Eğitimi ve Çocuklarda Bilişsel Başarı. *G.Ü. Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 22(1), 165-174.

Şensoy, H. (1992). *Karşılaştırmalı Olarak 17. Ve 20. Yüzyıllar Arasında Türk Müziğinde ve Avrupa Kökenli Müzikte Kullanılan Formların Birbirine Benzerlikleri.* Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Uslu, M. (2013). Müzik Eğitimi Aracılığıyla Aynı Yaş Gruplarının Sosyo-Kültürel Değişimlerinin ve Gelişimlerinin Sağlanması. *İnönü Üniversitesi Sanat ve Tasarım Dergisi*, 3(8), 197-202.

Ulutürk, N. (2008), *Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü Öğrencilerinin Dinlemeyi Tercih Ettikleri Müzik Türleri*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.

Uçan, A. (1993). *Müzik Eğitimi, Ülkemizde Müzik Öğretimine Genel Bir Bakış* (2.basım). Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

Uçan, A. (1994). *Müzik Eğitimi* (1. Basım) Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

Uçan, A. (1995, 15-17 Mayıs). *Türkiye'de Güzel Sanatlar Fakültelerinin Yeniden Planlanması ve Eğitim Programlarının Yeniden Düzenlenmesi.* Anadolu Üniversitesi Sempozyumunda sunuldu, Eskişehir.

Uçan, A. (1997). *Müzik Eğitimi Temel Kavramlar-İlkeler-Yaklaşımlar.* (2. basım). Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

Uçan, A. (2005). *İnsan ve Müzik İnsan ve Sanat Eğitimi.* (3. Basım). Ankara: Evrensel Müzikeyi.

- Uçan, A. (2018). *Müzik Eğitimi Temel Kavramlar-İlkeler-Yaklaşımlar*. (4. basım). Ankara: Arkadaş Yayınevi.
- Yazıcı T., İrven D. (2015). Mesleki Müzik Eğitimi Almakta Olan Üniversite Öğrencilerinin Müzik Tercihleri ve Beğenileri Üzerine Nicel Bir Araştırma. *Turkish Journal Of Arts And Social Sciences*, 1(1), 35-50.
- Yener, S., Öztürk, E. (2008). İlk ve Orta Öğretim Kurumlarında Şiddetin Önlenmesinde Müzik Eğitiminin Önemi, *Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Dergisi*, 14 (5), 111-115.
- Yılmaz, Ö. (2017, Ağustos). *Türkiye’de Modernleşme, Popüler Kültür ve Arabesk*. Aladdin Keykubat Üniversitesi 2. Uluslararası Sosyal Bilimler Sempozyumu’nda sunuldu, Alanya.

İNTERNET KAYNAKLARI

URL 1:

<http://www.ayk.gov.tr/wp-content/uploads/2015/01/DUMAN-Sabit-ROCK-M%C3%9CZ%C4%B0%C4%9E%C4%B0N-DO%C4%9EU%C5%9EU-VE-T%C3%9CRK-ROCK-M%C3%9CZ%C4%B0%C4%9E%C4%B0.pdf> adresinden 25.06.2019 tarihinde alınmıştır.

URL 2:

<https://docplayer.biz.tr/6184019-Nicel-ve-nitel-arastirma-yontemleri.html> adresinden 07.02.2019 tarihinde alınmıştır.

URL 3:

https://www.academia.edu/30621740/T%C3%BCrk_Halk_M%C3%BCzi%C4%9Fi_veya_Geleneksel_T%C3%BCrk_M%C3%BCzi%C4%9Fi adresinden 25.06.2019 tarihinde alınmıştır.

NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ EĞİTİM FAKÜLTESİ MÜZİK
EĞİTİMİ ANABİLİM DALI'NDA ÖĞRENİM GÖREN LİSANS ÖĞRENCİLERİNİN
MÜZİK DİNLEME VE ÇALMA ALIŞKANLIKLARININ İNCELENMESİNE YÖNELİK
ANKET

Sevgili öğrenci arkadaşlarım,

Bu çalışma, Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı'nda öğrenim gören lisans öğrencilerinin alan çalgıları, dinledikleri ve çaldıkları müzik türleri arasındaki ilişkiyi belirleyebilmek ve bu konuda bilimsel çalışmalara katkı sağlamak amacıyla hazırlanmıştır. Ankete hiçbir şekilde adınızı, soyadınızı veya kimlik bilginizi yazmayınız. Sizden alınan veriler yalnızca araştırmanın amaçları doğrultusunda kullanılacak kesinlikle hiçbir şahıs veya kuruma verilmeyecektir. Lütfen ölçekteki her soruyu cevapladığınızdan emin olunuz. Yapılan bu çalışmanın geçerliği ve güvenilirliği vereceğiniz samimi cevaplara bağlıdır. Katkılarınız için şimdiden teşekkür ederim.

Bahar DEMİRCİ

Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Müzik Eğitimi Bilim Dalı Yüksek Lisans Öğrencisi

1) Sınıfınız? 1 2 3 4

2) Cinsiyet? K E

3) Hangi liseden mezun oldunuz?

.....

4) Güzel Sanatlar Lisesi mezunu iseniz alan çalgınız hangisiydi?

.....

5) Lisans eğitimindeki alan çalgınız nedir?

.....

6) Alan çalgınızı kendi isteğiniz ile mi seçtiniz? (Cevabınız "Hayır" ise çalgıyı seçme nedeninizi yazınız).

EVET

HAYIR Nedeni;

.....

7) Çalgınızı ne sıklıkla çalyorsunuz?

Sadece dersimin olduğu gün Sadece dersten önceki gün Haftada iki-üç gün
Haftada dört-beş gün Her gün

8) Dinlediğiniz müzik türleri nelerdir? (Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz.)

- a. Klasik Batı Müziği
- b. Türk Sanat Müziği
- c. Türk Halk Müziği
- d. Pop Müzik
- e. Arabesk Müzik
- f. Jazz
- g. Rap/Hiphop Müzik
- h. Rock Müzik
- i. Müzik türü ayrımı yapmam her türlü müziği dinlerim.
- j. Diğer

(.....)

9) Lisans eğitimine başlamadan önce ne tür müzikler dinliyordunuz? (Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz).

- a. Klasik Batı Müziği
- b. Türk Sanat Müziği
- c. Türk Halk Müziği
- d. Pop Müzik
- e. Arabesk Müzik
- f. Jazz
- g. Rap/Hiphop Müzik
- h. Rock Müzik
- i. Müzik türü ayrımı yapmam her türlü müziği dinlerim.
- j. Diğer

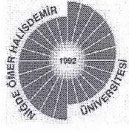
(.....)

10) Alan çalgınız ile hangi müzik türlerini çalyorsunuz? (Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz).

- a. Klasik Batı Müziği
- b. Türk Sanat Müziği
- c. Türk Halk Müziği
- d. Pop Müzik
- e. Arabesk Müzik
- f. Jazz
- g. Rap/Hiphop Müzik
- h. Rock Müzik
- i. Müzik türü ayrımı yapmam her türlü müziği dinlerim.
- j. Diğer

(.....)

T.C.
NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ
Eğitim Fakültesi Dekanlığı

Sayı : 46810852-302.08.01-E.7929
Konu : Araştırma İzni (Bahar DEMİRCİ)

19/06/2019

REKTÖRLÜK MAKAMINA
(Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı)

İlgi : 13/06/2019 tarih ve 69972237-302.08.01-E.6984 sayılı yazınız.

Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Ana Bilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı yüksek lisans öğrencisi Bahar DEMİRCİ, Dr. Öğr. Üyesi Aysun Rabia HAMZAOĞLU BİRER danışmanlığında "*Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalında Öğrenim Gören Öğrencilerin Müzik Dinleme ve Çalma Alışkanlıklarının İncelenmesi (Ömer Halisdemir Üniversitesi Örneği)*" konulu tez çalışması kapsamında Fakültemiz Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Programında öğrenim gören 1. 2. 3. ve 4. sınıf öğrencilerine anket uygulama isteği Dekanlığımızca uygun görülmüştür.
Gereğine arz ederim.

e-imzalıdır

Prof. Dr. Bekir ÇINAR
Dekan V.

Ek: Bölüm Başkanlığı Yazısı (1 sayfa)

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Adres:Merkez Yerleşke Bor Yolu 51240 Niğde
Telefon:3882254315 Faks:3882254316
e-Posta:egitimfak@ohu.edu.tr Elektronik Ağ:http://www.ohu.edu.tr/egitimfakultesi

Bilgi için:Nurgül Kuş
Unvanı: Memur
Tel No: 0 388 225 4328

T.C.
NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı

Sayı : 69972237-302.08.01-E.8233
Konu : Araştırma İzni (Bahar DEMİRCİ)

19/06/2019

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

İlgi : a) 30/05/2019 tarihli ve 98862767-302.08.01-E.5347 sayılı yazınız.
b) Eğitim Fakültesi Dekanlığının 19/06/2019 tarihli ve 46810852-302.08.01-E.7929 sayılı yazısı.

Enstitünüz Güzel Sanatlar Ana Bilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı yüksek lisans öğrencisi Bahar DEMİRCİ, Dr. Öğr. Üyesi Aysun Rabia HAMZAOĞLU BİRER danışmanlığında "Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalında Öğrenim Gören Öğrencilerin Müzik Dinleme ve Çalma Alışkanlıklarının İncelenmesi (Ömer Halisdemir Üniversitesi Örneği)" konulu tez çalışması kapsamında Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Programında öğrenim gören 1. 2. 3. ve 4. sınıf öğrencilerine anket uygulama isteğinin uygun görüldüğüne dair Eğitim Fakültesi Dekanlığının ilgi b)'de kayıtlı yazısı ekte gönderilmiştir.

Gereğini rica ederim.

e-İmzalıdır
Prof. Dr. Cahit Tağı ÇELİK
Rektör Yardımcısı

Ek: İlgi b) Yazı (2 sayfa)

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Adres: Merkez Yerleşke Bor Yolu 51240 Niğde
Telefon: 3882252707 Faks: 3882252701
e-Posta: oidb@ohu.edu.tr Elektronik Ağ: www.ohu.edu.tr

Bilgi için: Alişan Koyuncu
Unvanı: İdari Büro Görevlisi
Tel No: 0 388 225 2708

T.C.
NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ
Eğitim Fakültesi Dekanlığı
Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Başkanlığı

Sayı : 57445820-302.08.01-E.7750
Konu : Araştırma İzni (Bahar DEMİRCİ)

18/06/2019

EĞİTİM FAKÜLTESİ DEKANLIĞINA

İlgi : Öğrenci İşleri Daire Başkanlığının 13/06/2019 tarihli ve 69972237-302.08.01-E.6984 sayılı yazısı.

Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Ana Bilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı yüksek lisans öğrencisi Bahar DEMİRCİ'nin, Dr. Öğr. Üyesi Aysun Rabia HAMZAOĞLU BİRER danışmanlığında "Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalında Öğrenim Gören Öğrencilerin Müzik Dinleme ve Çalma Alışkanlıklarının İncelenmesi (Ömer Halisdemir Üniversitesi Örneği)" konulu tez çalışması kapsamında Bölümümüz Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı 1. 2. 3. ve 4. sınıf öğrencilerine anket uygulama isteği Bölüm Başkanlığımızca uygun görülmüştür.

Bilgilerinize ve gereğine arz ederim.

e-imzalıdır

Doç. Dr. Mehtap AYDINER UYGUN
Bölüm Başkanı

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Adres:Merkez Yerleşke Bor Yolu 51240 Niğde
Telefon:3882253006 Faks:3882254316
e-Posta:egitimfak@ohu.edu.tr Elektronik Ağ:http://www.ohu.edu.tr/egitimfakultesi

Bilgi için: Muhammet Şener
Unvanı: Bölüm Sekreteri
Tel No: 0 388 225 4428

ÖZGEÇMİŞ

KİŞİSEL BİLGİLER

Adı ve Soyadı : Bahar DEMİRCİ
Doğum Yeri ve Tarihi : NİĞDE 1986
Medeni Hali : Evli, 1 Çocuk Sahibi
İletişim Bilgileri : baharevkaya@hotmail.com
0530 242 25 60 (GSM)

EĞİTİM

2000-2004 Aksaray Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi
2004-2008 Cumhuriyet Üniversitesi/Eğitim Fakültesi/Güzel Sanatlar Eğitim Bölümü/Müzik Öğretmenliği
2016-2019 Ömer Halisdemir Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müzik Eğitimi Programı

İŞ DENEYİMİ

2008-2009 Elazığ/Baskil Vakıfbank Ortaokulu-Ücretli Müzik Öğretmenliği
2011 Mardin/Nusaybin Atatürk Lisesi Sözleşmeli Müzik Öğretmenliği
2011-2013 Elazığ/Keban Keban Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi Müzik Öğretmenliği
2013 Elazığ/Merkez Yücel Ortaokulu-Müzik Öğretmenliği
2013 Elazığ/Merkez İstiklal Ortaokulu – Müzik Öğretmenliği
2013-2018 Niğde/Merkez Konaklı Ortaokulu – Müzik Öğretmenliği
2018 Niğde/Merkez 19 Mayıs Ortaokulu – Müzik Öğretmenliği

